

**SPRAWOZDANIE
Z DZIAŁALNOŚCI
POWIATOWEGO CENTRUM POMOCY
RODZINIE W POZNANIU
ZA ROK 2024**

POWIATOWE CENTRUM
POMOCY RODZINIE

Spis treści

I. Organizacja Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie	4
1. Ogólna charakterystyka	4
2. Misja i cele	5
3. Mierniki jakości realizowanych zadań	6
4. Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Powiatu Poznańskiego na lata 2021-2026	7
II. Realizacja ustawy o pomocy społecznej	8
1. Domy Pomocy Społecznej	8
2. Dom Samodzielnego Rodzica	9
3. Ośrodek wsparcia dla osób z zaburzeniami psychicznymi	9
4. Ośrodek Interwencji Kryzysowej	10
5. Mieszkanie wspomagane i mieszkania treningowe	10
6. Poradnictwo specjalistyczne	10
7. Pomoc udzielana cudzoziemcom	11
8. Pomoc udzielana usamodzielnianym wychowankom pieczy zastępczej na podstawie ustawy o pomocy społecznej	11
9. Szkolenie kadr pomocy społecznej na terenie powiatu poznańskiego.	11
10. Nadzór i kontrola	12
III. Realizacja ustawy o wspierania rodziny oraz systemie pieczy zastępczej	13
1. Rodzinna i instytucjonalna piecza zastępcza	13
1.1. Struktura rodzin zastępczych	13
1.2. Struktura instytucjonalnej pieczy zastępczej	15
2. Wsparcie finansowe w zakresie pieczy zastępczej	17
2.1. Wsparcie finansowe dla rodzin zastępczych	17
2.2. Wsparcie finansowe usamodzielnianych wychowanków pieczy zastępczej	18
3. Działania w zakresie pieczy zastępczej	18
3.1. Dochodzenie świadczeń alimentacyjnych na dzieci umieszczone w pieczy zastępczej	18
3.2. Opracowywanie i przekazywanie porozumień Powiatu Poznańskiego z innymi powiatami ws. pieczy zastępczej	19
3.3. Postępowanie w sprawie ustalenia opłaty za pobyt dziecka w pieczy zastępczej	19
4. Powiatowy Program Rozwoju Pieczy Zastępczej na lata 2024 – 2026	20
5. Kontrola nad pieczą zastępczą	20
6. Wykaz potrzeb w zakresie systemu pieczy zastępczej	21
IV. Realizacja ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej	22
1. Powiatowy Program Przeciwdziałania Przemocy Domowej oraz Ochrony Osób Doświadczających Przemocy Domowej w Powiecie Poznańskim na Lata 2024-2030	22
2. Udział pracowników Powiatowego Centrum Pomocy rodzinie w grupach diagnostyczno-pomocowych	22
3. Program korekcyjno-edukacyjny dla osób stosujących przemoc w rodzinie.	22
4. Standardy ochrony małoletnich	23

V. Realizacja ustawy o rehabilitacji społecznej osób niepełnosprawnych	24
1. Dofinansowanie uczestnictwa osób z niepełnosprawnościami i ich opiekunów w turnusach rehabilitacyjnych	25
2. Dofinansowanie sportu, kultury, rekreacji i turystyki osób z niepełnosprawnościami.....	25
3. Dofinansowanie zaopatrzenia w sprzęt rehabilitacyjny, przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze przyznawane osobom z niepełnosprawnościami na podstawie odrębnych przepisów.	26
3.1. Dofinansowanie zaopatrzenia w sprzęt rehabilitacyjny dla osób z niepełnosprawnościami	26
3.2. Dofinansowanie do środków na przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze.....	26
3.3. Dofinansowanie zaopatrzenia w sprzęt rehabilitacyjny dla osób fizycznych prowadzących działalność gospodarczą, osób prawnych i jednostek organizacyjnych nieposiadających osobowości prawnej.	27
4. Dofinansowanie likwidacji barier architektonicznych, w komunikowaniu się i technicznych w związku z indywidualnymi potrzebami osób niepełnosprawnych	27
5. Dofinansowanie kosztów tworzenia i działalności warsztatów terapii zajęciowej	28
VI. Finansowanie zadań – zadania z zakresu pomocy społecznej, wspierania rodziny i innych zadań wynikających z przepisów.	29
1. Dochody budżetowe.....	29
2. Wydatki budżetowe.....	30
VII. Programy i projekty realizowane w Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Poznaniu	33
1. Projekt „Wsparcie deinstytucjonalizacji pieczy zastępczej w podregionie poznańskim”.	33
2. Projekt „Poprawa dostępu do usług społecznych wspierających rodziny i rodzinną pieczę zastępczą na terenie MOF Poznania” – III EDYCJA”	33
3. Program „Aktywny Samorząd”	33
4. Program „Samodzielność-Aktywność-Mobilność”	34
5. Program „Zajęcia klubowe WTZ”	34
6. Rządowy Program Wsparcia Powiatu w Organizacji i Tworzeniu Rodzinnych Form Pieczy Zastępczej w 2024 Roku.....	35
7. Rządowy Program „Dofinansowanie wynagrodzeń rodzin zastępczych zawodowych i prowadzących rodzinne domy dziecka na lata 2024-2027”.	35
8. Rządowy Program „Dofinansowanie wynagrodzeń pracowników jednostek wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej na lata 2024–2027”	35
9. Rządowy Program „Dofinansowanie wynagrodzeń pracowników jednostek organizacyjnych pomocy społecznej w postaci dodatku motywacyjnego na lata 2024–2027”	35
VIII. Podsumowanie.....	36

I. Organizacja Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie

1. Ogólna charakterystyka

POWIATOWE CENTRUM POMOCY RODZINIE W POZNANIU – zostało powołane Uchwałą Nr IV/21/99 Rady Powiatu Poznańskiego z dnia 22 stycznia 1999 r., w celu wykonywania zadań powiatu poznańskiego w zakresie pomocy społecznej i polityki prorodzinnej. Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie jest jednostką organizacyjną wchodzącą w skład powiatowej administracji zespolonej, działa na zasadach określonych dla jednostek budżetowych. Podstawą gospodarki finansowej Centrum jest roczny plan finansowy, sporządzany na rok budżetowy, zgodnie z obowiązującą procedurą budżetową.

Zgodnie z regulaminem organizacyjnym PCPR, przyjętym Uchwałą Nr 2308/2021 Zarządu Powiatu w Poznaniu z dnia 5 lipca 2021 roku strukturę organizacyjną Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie tworzą:

- 1) Zespoły:
 - a) ds. Rodzinnej Pieczy Zastępczej i Instytucjonalnej,
 - b) ds. Świadczeń
 - c) ds. Instytucjonalnej Pomocy Społecznej,
 - d) ds. Osób z Niepełnosprawnościami,
 - e) ds. Projektów,
 - f) ds. Obsługi Finansowo-Księgowej,
 - g) ds. Obsługi Administracyjnej,
 - h) Obsługi Prawnej,
- 2) Samodzielne Stanowisko ds. Kadr i Płac.

Centrum, działa w oparciu o zasadę pomocniczości, kierując się potrzebami mieszkańców i dążąc do zapewnienia im jak najlepszego wsparcia. Zadania powiatowego centrum pomocy rodzinie wyznaczają m.in. ustawy o:

- 1) pomocy społecznej,
- 2) wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej,
- 3) rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnieniu osób niepełnosprawnych,
- 4) przeciwdziałaniu przemocy domowej,
- 5) działalności pożytku publicznego i wolontariacie,
- 6) ochronie zdrowia psychicznego,
- 7) samorządzie powiatowym,
- 8) finansach publicznych,
- 9) pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa.

Ponadto zarządzeniem nr 91/2011 Starosty Poznańskiego z dnia 26 października 2011 r. Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Poznaniu zostało wyznaczone organizatorem rodzinnej pieczy zastępczej. W Centrum zadania organizatora realizowane są przez Zespół ds. Rodzinnej Pieczy Zastępczej i Instytucjonalnej w skład, którego wchodzi koordynatorzy rodzinnej pieczy zastępczej, specjaliści ds. pracy z rodziną oraz psycholodzy. Sprawozdanie z działalności ww. Zespołu stanowi odrębny dokument.

W 2024 r. powyższe zadania realizowało 52 pracowników. Dodatkowo w ramach zawartych umów zlecenia zatrudniono radcę prawnego, inspektora nadzoru budowlanego.

Pracownicy PCPRu stale podnoszą swoje kompetencje, poprzez w udział w szkoleniach dedykowanych, konferencjach czy innych formach rozwoju. W okresie sprawozdawczym pracownicy Centrum uczestniczyli między innymi:

Tabela 1 Szkolenia pracowników PCPR w Poznaniu¹

Lp.	Tytuł szkolenia, konferencji	Data	Typ
1.	Realizacja programów korekcyjno-edukacyjnych i psychologiczno-terapeutycznych - konferencja.	17.01.2024	On-line
2.	Kodeks postępowania administracyjnego	23.01.2024	On-line
3.	„Specjalista TUS dla nastolatków”	27.01.2024	Stacjonarne
4.	Wypalenie zawodowe Automotywacja	15.03.2024	Stacjonarne
5.	Interwent skuteczny wobec przemocy - konferencja	20.03.2024	Stacjonarne
6.	„Z pieczy w dorosłość – usamodzielnianie wychowanków pieczy zastępczej”	21.03.2024	konferencja
7.	„Udzielanie pierwszej pomocy przedmedycznej”	26.03.2024	Stacjonarne
8.	„Z pieczy w dorosłość-usamodzielnianie wychowanków pieczy zastępczej” - konferencja	21.05.2024	Stacjonarne
9.	„Procedura odbioru dzieci – współpraca instytucji wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej z wymiarem sprawiedliwości i Policją”	03.06.2024	konferencja
10.	„Młodzież w centrum”	13.06.2024	konferencja
11.	Młodzież w centrum - konferencja	13.06.2024	Stacjonarne
12.	„Kurs mediatora rodzinnego” cz. I	23.07.2024	Stacjonarne
13.	Standardy ochrony małoletnich w PCPR w Poznaniu	03.09.2024	Stacjonarne
14.	Seminarium dot. współpracy instytucji wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej zmierzającej do holistycznego rozwiązywania problemów dzieci i ich rodzin	11.09.2024	Stacjonarne
15.	„Kreatywnie kolektywnie. Innowacje społeczne w pracy z młodzieżą.”	25.09.2024	Stacjonarne
16.	„Organizacja pracy własnej i zespołowej”	11.10.2024	Stacjonarne
17.	„Być świadomym rodzicem zastępczym – współczesne wyzwania”	23.10.2024	konferencja
18.	Standardy ochrony małoletnich – prowadzenie interwencji w sytuacji podejrzenia krzywdzenia dziecka – konferencja	30.10.2024	On-line
19.	„Dzieci i młodzież w kryzysie psychicznym”	15.11.2024	konferencja
20.	Excel dla początkujących	22.11.2024	Stacjonarne
21.	warsztaty dot. przemocy	25.11.2024	Stacjonarne
22.	Rola interwencji kryzysowej w środowisku lokalnym	25.11.2024	On-line
23.	„Okrągły stół” spotkanie poświęcone tematowi: działania w obszarze wsparcia osób z doświadczeniem migracyjnym w subregionie poznańskim	02.12.2024	Stacjonarne
24.	„Procedury odbioru dzieci”	31.12.2024	On-line

2. Misja i cele

Misja:

Misją Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Poznaniu jest: „Trwałe podnoszenie jakości świadczonych usług jako element skutecznego działania na rzecz mieszkańców Powiatu Poznańskiego”.

Misja ta może być szeroko rozumiana, m.in. jako pełnienie roli organizatora i koordynatora systemu wsparcia społecznego dla mieszkańców powiatu, którzy wymagają pomocy w rozwiązywaniu problemów, których nie są w stanie pokonać samodzielnie. Działania te realizowane są z poszanowaniem godności i podmiotowości

¹ Źródło: opracowanie własne

osób, z wykorzystaniem ich zasobów oraz zasobów środowiska lokalnego, przy jednoczesnej możliwości współpracy na odległość (online, e-PUAP, itp.).

Cele:

Z perspektywy mieszkańców Powiatu:

- Skuteczne wzmocnienie i poprawa funkcjonowania mieszkańców powiatu w obszarach społecznych, obywatelskich, ekonomicznych i zdrowotnych.
- Ograniczenie marginalizacji i wykluczenia społecznego, szczególnie w kontekście zagrożeń epidemicznym.
- Umożliwienie mieszkańcom korzystania z nowatorskich rozwiązań technologicznych w zakresie usług i wsparcia świadczonych przez PCPR.

W odniesieniu do instytucji:

- Podejmowanie działań profilaktycznych oraz rozwiązywanie problemów społecznych osób z Powiatu Poznańskiego na etapie wczesnej interwencji.
- Łagodzenie skutków problemów społecznych z wykorzystaniem nowoczesnych technik, metod i narzędzi adekwatnych do potrzeb osób oraz wzmacnianie ich aktywności poprzez zasoby lokalne.
- Umożliwienie współpracy z mieszkańcami drogą on-line, co zwiększa dostępność wsparcia.

3. Mierniki jakości realizowanych zadań

Jednym z głównych mierników jakości zadań realizowanych przez PCPR jest poprawa funkcjonowania i samodzielność klientów. To nie są mierzalne wskaźniki, w związku powyższym, poniżej zestawienie mierzalnych „wskaźników”:

Tabela 2 Mierniki jakości zadań realizowanych przez Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w 2024²

Lp.	Wyszczególnienie	2023	2024	
1.	Liczba wydanych decyzji administracyjnych	1426	1433	↑
2.	Liczba zawartych umów z zakresu pieczy zastępczej	60	70	↑
3.	Liczba zawartych umów w sprawach z zakresu rehabilitacji społecznej	241	361	↑
4.	Liczba tytułów wykonawczych - postępowanie egzekucyjne w administracji	4	6	↑
5.	Liczba zawartych porozumień między powiatami	61	60	↓
6.	Liczba rozstrzygnięć dotyczących środków PFRON	1860	2244	↑
7.	Liczba rozpatrzonych wniosków w ramach programu „Aktywny Samorząd”	214	287	↑
8.	Liczba uczestników imprez integracyjnych organizowanych dla osób niepełnosprawnych	616	413	↓
9.	Liczba wydanych decyzji o umieszczeniu w Domu Pomocy Społecznej	30	34	↑
10.	Liczba porad specjalistycznych udzielonych mieszkańcom powiatu	281	159	↓
11.	Liczba sporządzonych wniosków o alimenty dla dzieci w pieczy zastępczej	13	24	↑
12.	Liczba przygotowanych Indywidualnych Programów Integracji – dot. cudzoziemcy	7	18	↑
13.	Liczba przygotowanych Sprawozdań z zakresu pomocy społecznej i pieczy zastępczej	117	125	↑
14.	Liczba wydanych zaświadczeń celem przedłożenia w ZUS	248	254	↑

² Źródło: opracowanie własne

4. Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Powiatu Poznańskiego na lata 2021-2026

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie (PCPR) w ramach Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Powiatu Poznańskiego na lata 2021-2026 realizuje szereg działań mających na celu wsparcie mieszkańców powiatu w różnych aspektach życia społecznego.

PCPR odpowiada przede wszystkim za organizację i koordynację pomocy społecznej na poziomie powiatowym, uzupełniając działania Ośrodków Pomocy Społecznej (OPS) działających na poziomie gminnym. Jego zadania obejmują m.in. wsparcie rodzin i systemu pieczy zastępczej, pomoc osobom z niepełnosprawnościami i ich opiekunom, przeciwdziałanie przemocy domowej oraz interwencję kryzysową, a także aktywizację społeczną i zawodową osób zagrożonych wykluczeniem społecznym.

W zakresie opieki nad rodziną i dzieckiem, PCPR zajmuje się organizacją i nadzorowaniem systemu pieczy zastępczej, wspieraniem rodzin zastępczych i placówek opiekuńczo-wychowawczych oraz przygotowywaniem młodzieży opuszczającej pieczę zastępczą do samodzielnego życia. Ośrodek prowadzi również działania na rzecz przeciwdziałania problemom opiekuńczo-wychowawczym oraz udziela wsparcia rodzinom w trudnej sytuacji życiowej.

PCPR aktywnie działa także na rzecz osób z niepełnosprawnościami poprzez dofinansowanie likwidacji barier architektonicznych, organizację rehabilitacji społecznej i zawodowej oraz wspieranie instytucji takich jak Warsztaty Terapii Zajęciowej (WTZ) oraz działania zmierzające do powstania na terenie powiatu Zakładu Aktywności Zawodowej (ZAZ).

Ważnym aspektem pracy PCPR jest przeciwdziałanie przemocy domowej, co obejmuje wsparcie psychologiczne i prawne dla osób doświadczających przemocy, organizację miejsc w ośrodkach interwencji kryzysowej oraz współpracę z policją i innymi służbami w zakresie procedury „Niebieskiej Karty”.

W ramach działań aktywizacji zawodowej i społecznej, PCPR angażuje się w programy integracyjne, wspiera rozwój ekonomii społecznej oraz współpracuje z organizacjami pozarządowymi.

PCPR pełni również funkcję koordynacyjną w zakresie wsparcia mieszkańców powiatu, monitorując i analizując sytuację społeczną, aby dostosować działania do rzeczywistych potrzeb społecznych. Strategia zakłada, że PCPR będzie rozwijać swoje usługi, odpowiadając na zmieniające się wyzwania, w tym rosnące potrzeby w zakresie wsparcia opiekunów osób niesamodzielnych oraz integracji osób starszych i długotrwale chorych.

II. Realizacja ustawy o pomocy społecznej

Ustawa o pomocy społecznej, stanowi kluczowy element systemu zabezpieczenia społecznego, którego głównym celem jest wsparcie osób i rodzin znajdujących się w trudnej sytuacji życiowej. Ustawa określa zasady i formy udzielania pomocy społecznej, a także nakłada na różne szczeble administracji publicznej, w tym na powiaty, konkretne obowiązki i zadania.

Powiat odgrywa ważną rolę w realizacji zadań z zakresu pomocy społecznej, zarówno jako zadania własne, jak i zadania zlecone w ramach administracji rządowej. Do głównych zadań należy opracowanie i wdrażanie strategii rozwiązywania problemów społecznych, prowadzenie specjalistycznego poradnictwa, pomoc w integracji społecznej osób zagrożonych wykluczeniem, prowadzenie domów pomocy społecznej i ośrodków wsparcia. Powiaty odpowiadają również za pomoc cudzoziemcom, szkolenie kadr pomocy społecznej.

1. Domy Pomocy Społecznej

Dom Pomocy Społecznej położony jest w Lisówkach, ul. Leśne Zacisze 2. W skład domu wchodzi kompleks budynków dwukondygnacyjnych, przeznaczonych dla 100 osób w tym:

- 88 miejsc dla osób w podeszłym wieku,
- 12 miejsc dla osób przewlekle somatycznie chorych.

Średni miesięczny koszt utrzymania mieszkańca w Domu Pomocy Społecznej w Lisówkach w roku 2024 ustalony został w wysokości 5995,00 zł.

Decyzję o umieszczeniu w Domu Pomocy Społecznej wydaje Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie, po wydaniu ww. decyzji w przypadku braku miejsc osoba umieszczona wpisywana jest na listę osób oczekujących.

Na koniec 2024 r. w Domu Pomocy Społecznej przebywało 100 mieszkańców, w tym 94 mieszkańców skierowanych po 1 stycznia 2004 r. i 6 przebywających na zasadach obowiązujących przed 1 stycznia 2004 r. W roku sprawozdawczym (2024) do Domu Pomocy Społecznej w Lisówkach zostało przyjętych 34 osoby, w tym: 26 kobiet i 8 mężczyzn. Uwzględniając miejsce zamieszkania osób przyjętych do Domu w 2024 r.:

- dla 10 osób – miejscem zamieszkania było Miasto Poznań,
- dla 18 osób – miejscem zamieszkania był powiat poznański,
- dla 6 osób – miejscem zamieszkania były inne powiaty

Wg stanu na dzień 31 grudnia 2024 r. na miejsca w DPS oczekiwało 35 osób, w tym:

- dla osób w podeszłym wieku – 19 osób,
- dla osób przewlekle somatycznie chorych – 14 osób.
- dla osób w podeszłym wieku lub przewlekle somatycznie chorych – 2 osoby.

W roku 2024 wydano 58 decyzji administracyjnych o umieszczeniu osób zainteresowanych w Domu Pomocy Społecznej w Lisówkach (DPS) w tym:

- 34 decyzje administracyjne umieszczających w 2024 r. (dla 26 kobiet i 8 mężczyzn),
- 2 decyzje administracyjne uchylających skierowanie do DPS
- 13 decyzji administracyjnych umarzających skierowanie do DPS (zgon, rezygnacja)
- 3 decyzje administracyjne zmieniające czasookres przyjęcia
- 6 decyzji administracyjnych zmieniających odpłatność za pobyt w DPS

W 2024 r. nie wydano decyzji odmawiających umieszczenia w Domu Pomocy Społecznej w Lisówkach.

W Domu Pomocy Społecznej w Lisówkach zostały wydzielone i przygotowane dodatkowe miejsca na pobyt krótkoterminowy dla 3 osób. Miejsca są dostosowane do potrzeb osób w podeszłym wieku, z niepełnoprawnością, a usługi obejmują opiekę i pielęgnację, pełne wyżywienie, zajęcia terapeutyczne,

aktywizujące, zaspokojenie potrzeb kulturalnych i religijnych. Koszt pobytu w 2024 r. został określony na 258,34 złotych za 1 dobę. W roku sprawozdawczym, nikt nie korzystał z ww. oferty.

2. Dom Samodzielnego Rodzica

Dom Samodzielnego Rodzica położony jest w Lisówkach, ul. Leśne Zacisze 2. W skład domu wchodzi 5 budynków dwukondygnacyjnych, przeznaczonych łącznie dla 30 osób.

Średni miesięczny koszt utrzymania mieszkańca w Domu dla matek z małoletnimi dziećmi i kobiet w ciąży w Lisówkach w okresie styczeń-marzec 2024 ustalony został w wysokości 2000,00 zł, od kwietnia 2024 r. ustalony został podniesiony do wysokości 2965,00 zł.

W roku 2024 w Domu Samodzielnego Rodzica w Lisówkach przebywało **28** rodzin łącznie **68** osób z tego:

- 7 kobiet w ciąży (2 kobiety po urodzeniu dziecka nadal przebywały z dzieckiem w Domu, dlatego też są wykazane w kategorii rodzin)
- 23 rodzin z dziećmi tj. 23 samotnych rodziców, którzy mieli pod opieką 40 dzieci. (wykazane są 2 kobiety w ciąży, które po urodzeniu dziecka nadal przebywały z dzieckiem w domu).
 - W tym 2 mężczyzna z dzieckiem, pozostałe rodzin to kobiety z dziećmi. (1 ojciec + 1 dziecko oraz 1 ojciec + 3 dzieci).

Płatność za pobyt rodziny w Domu Samotnego Rodzica ponosiło 7 rodzin, pozostałe rodziny były zwolnione z ponoszenia odpłatności z powodu braku wystarczających środków finansowych oraz trudnej sytuacji życiowej.

W roku 2024 r. wydano 64 decyzji administracyjnych dotyczących Domu Samodzielnego Rodzica w Lisówkach, w tym:

- 20 decyzji administracyjnych dotyczących skierowania do Domu Samodzielnego Rodzica,
- 13 decyzji administracyjnych dotyczących przedłużenie pobytu w Domu Samodzielnego Rodzica,
- 4 decyzje administracyjne dotyczące zmian skierowania do Domu Samodzielnego Rodzica,
- 7 decyzje administracyjne uchylające skierowanie do Domu Samodzielnego Rodzica,
- 4 decyzje administracyjne umarzające postępowanie,
- 13 decyzji administracyjnych wygaszających skierowanie do Domu Samodzielnego Rodzica z uwagi na opuszczenie Domu przez mieszkańca,
- 3 postanowienia odmawiające wszczęcia postępowania w sprawie skierowania do Domu Samodzielnego Rodzica z uwagi na brak miejsc w Domu.

3. Ośrodek wsparcia dla osób z zaburzeniami psychicznymi

Zgodnie z art. 20 ust. 1 pkt 2 ustawy o pomocy społecznej, prowadzenie i rozwój infrastruktury ośrodków wsparcia dla osób z zaburzeniami psychicznymi należy do zadań powiatu.

W ramach tego działania powiat poznański w wyniku konkursu ofert, zadanie powierzył Fundacji Polskich Kawalerów Maltańskich „Pomoc Maltańska”, która prowadzi Środowiskowy Dom Samopomocy w Puszczykowie typu A i B. Placówka ta oferuje dzienną opiekę dla osób przewlekle chorych psychicznie i upośledzonych umysłowo z powiatu poznańskiego.

Na podstawie umowy zawartej z powiatem, fundacja zobowiązała się przyjąć i objąć opieką co najmniej 25 osób skierowanych przez Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Poznaniu. Głównym celem kierowania osób do ośrodka jest zapewnienie im wsparcia psychologicznego, terapeutycznego oraz rehabilitacji społecznej.

W 2024 r. z usług Środowiskowego Domu Samopomocy w Puszczykowie korzystało 27 mieszkańców powiatu poznańskiego. W związku z czym wydano 27 decyzji administracyjnych, kierujące do ŚDS.

4. Ośrodek Interwencji Kryzysowej

Ośrodek Interwencji Kryzysowej w Kobylnicy dysponuje 16 miejscami. W 2024 roku w Ośrodku przebywało 23 osoby (w tym: 10 osób dorosłych i 13 dzieci) stanowiąc 8 rodzin pochodzących z terenu Powiatu Poznańskiego oraz 2 osoby dorosłe w związku z przeciwdziałaniem handlowi ludźmi i niewolnictwu.

W związku z realizowaną przez PCPR obsługą w zakresie kierowania do OIK wydano 8 skierowań, w tym 1 skierowanie – przedłużające pobyt.

Przedstawiciel Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w 2024 roku uczestniczył w 5 posiedzeniach Zespołu Konsultacyjno–Terapeutycznego w Ośrodku Interwencji Kryzysowej w sprawie 5 rodzin.

5. Mieszkanie wspomagane i mieszkania treningowe

Na terenie Powiatu Poznańskiego funkcjonują dwa rodzaje mieszkań wspierających samodzielność osób w trudnej sytuacji życiowej: Mieszkania Treningowe oraz Mieszkania Wspomagane, które zapewniają usługi bytowe oraz wsparcie w nauce samodzielności, integracji ze społecznością lokalną i rozwijaniu umiejętności pełnienia ról społecznych.

Mieszkania Treningowe w Ośrodku Interwencji Kryzysowej w Kobylnicy (ul. Poznańska 93) przeznaczone są dla 8 osób.

- W 2024 r. z możliwości pobytu w mieszkaniu treningowym skorzystały 1 osoba, na podstawie decyzji administracyjnej wydanej w 2023 roku.

Mieszkania Wspomagane w Lisówkach (ul. Leśne Zacisze 2) to 2 dwukondygnacyjne budynki dla 10 osób.

- W 2024 r. z możliwości pobytu w mieszkaniu wspomagany skorzystały 3 osoby.
- Wydano 10 decyzji administracyjnych, w tym
 - 1 decyzja kierująca na pobyt w Mieszkaniu Wspomagany,
 - 5 decyzji przedłużających pobyt,
 - 2 decyzje zmieniające odpłatność w mieszkaniu,
 - 1 decyzja odmawiająca skierowania na pobyt w mieszkaniu,
 - 1 decyzja umarzająca postępowanie.
- Odpłatność za pobyt w mieszkaniu poniosły 2 osoby.

6. Poradnictwo specjalistyczne

W roku 2024 r., Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie realizowało zadanie określone w art. 19 pkt 2 ustawy z 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej prowadząc specjalistyczne poradnictwo. Celem głównym działań było zwiększenie dostępności do poradnictwa specjalistycznego w Powiecie Poznańskim osobom i rodzinom, które miały trudności lub wykazywały potrzebę wsparcia w rozwiązywaniu swoich problemów życiowych bez względu na posiadany dochód.

W ramach ww. działania zapewniono mieszkańcom powiatu poradnictwo specjalistyczne, realizując tym samym zadania określone w art. 19 pkt 13, art. 46, art. 47 ustawy o pomocy społecznej. W 2024 r. Centrum udzieliło:

- 42 porady prawne dla mieszkańców powiatu w ramach poradnictwa specjalistycznego,
- 117 porad psychologicznych dla 39 osób objętych wsparciem w ramach poradnictwa specjalistycznego.

7. Pomoc udzielana cudzoziemcom

Zgodnie z art. 19 pkt 8 ustawy o pomocy społecznej zadaniem własnym Powiatu jest udzielanie pomocy cudzoziemcom, którzy uzyskali w Rzeczypospolitej Polskiej status uchodźcy, ochronę uzupełniającą lub zezwolenie na pobyt czasowy.

Na podstawie art. 91 ust 1 pkt 1 oraz art. 93 ust. 1 cyt. ustawy PCPR opracowywał Indywidualne Programy Integracji dla cudzoziemców zamieszkujących na terenie powiatu poznańskiego, którzy uzyskali ochronę uzupełniającą na mocy decyzji Szefa Urzędu ds. Cudzoziemców:

- 11 obywateli Ukrainy
- 6 obywateli Białorusi
- 1 obywatela Syrii

Pomoc obejmuje również rodzinę cudzoziemca, więc pomimo 18 wniosków o udzielenie pomocy, faktyczną pomocą i wsparciem objęto 31 osób.

W ramach procesu integracji – cudzoziemiec – otrzymał decyzją administracyjną – wsparcie materialne w postaci świadczenia pieniężnego przeznaczonego w szczególności na utrzymanie oraz na wydatki związane z nauką języka polskiego i w razie potrzeby na opłatę składki na ubezpieczenia zdrowotne. W ramach pracy socjalnej pracownik socjalny PCPR spotykał się z cudzoziemcem raz w miesiącu w celu weryfikacji realizacji Indywidualnego Programu Integracji (spotkanie, rozmowa, sporządzenie notatki).

Na dzień 31 grudnia 2024 r. na realizację tego zadania przyznano Powiatowi Poznańskiemu dotację celową w wysokości 142 854,00 zł z przeznaczeniem na pomoc dla cudzoziemców oraz 1 260,00 zł na opłacenie składki zdrowotnej.

8. Pomoc udzielana usamodzielnianym wychowankom pieczy zastępczej na podstawie ustawy o pomocy społecznej

W ramach pomocy mającej na celu życiowe usamodzielnienie się i integrację ze środowiskiem osób, które po osiągnięciu pełnoletniości opuszczają specjalne ośrodki szkolno-wychowawcze, młodzieżowe ośrodki wychowawcze, zakłady poprawcze podejmowano następujące działania:

- Pomoc pieniężną na zagospodarowanie przyznano dla 2 wychowanków opuszczających Młodzieżowy Ośrodek Wychowawczy.
- Pomoc pieniężną na kontynuację nauki w 2024 r. wypłacono przez cztery miesiące dla 1 osoby.

W 2024 r. łączna kwota wydatków powiatu przeznaczona na wypłaty ww. świadczeń dla usamodzielnianych wychowanków placówek wskazanych w ustawie o pomocy społecznej wynosiła 12 932,89 zł.

9. Szkolenie kadr pomocy społecznej na terenie powiatu poznańskiego.

W 2024 r. pracownicy PCPR podejmowali działania w ramach doradztwa metodycznego dla pracowników jednostek organizacyjnych pomocy społecznej z terenu powiatu. Zadanie to realizowane pozostawało w roku sprawozdawczym na bieżąco, w większości przypadków dotyczyło, procedur kierowania do ośrodków wsparcia funkcjonujących na terenie powiatu. Przekazano informacje w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej podczas współorganizowanych spotkaniach w fundacji Poznańskie Centrum Profilaktyki Społecznej oraz na Komisariacie Policji.

10. Nadzór i kontrola

Zgodnie z art. 112 ust. 8 ustawy o pomocy społecznej Starosta przy pomocy Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie sprawuje nadzór nad działalnością jednostek specjalistycznego poradnictwa, w tym rodzinnego oraz ośrodków wsparcia, domów pomocy społecznej i ośrodków interwencji kryzysowej.

W 2024 r. PCPR przeprowadziło 8 wizytacji/kontroli w jednostkach pomocy społecznej rozmieszczonych na terenie powiatu poznańskiego. Szczegółowe dane dotyczące wizytacji/kontroli zaplanowanych i przeprowadzonych w 2024 roku przedstawiono w poniższej tabeli.

Tabela 3 Wizytacje i kontrole przeprowadzone w 2024 roku

Lp.	Placówka	Data	Przedmiot wizytacji
1.	Ośrodek Interwencji Kryzysowej w Kobylnicy - Mieszkania Treningowe	16.09.2024	Sprawdzenie funkcjonowania Ośrodka w zakresie udzielania wsparcia osobom przebywającym w mieszkaniach chronionych treningowych, Zgodnie z ustawą o pomocy społecznej i rozporządzenia w sprawie mieszkań chronionych (w tym sprawdzenie indywidualnej dokumentacji).
2.	Ośrodek Interwencji Kryzysowej w Kobylnicy - Hostel OIK	16.09.2024	Sprawdzenie zakresu świadczonego wsparcia Klientom Ośrodka Interwencji Kryzysowej
3.	Środowiskowy Dom Samopomocy w Puszczykowie	04.11.2024	Sprawdzenie funkcjonowania Domu w zakresie udzielanego wsparcia uczestnikom zgodnie z rozporządzeniem w sprawie środowiskowych domów samopomocy i ustawy o pomocy społecznej (w tym sprawdzenie dokumentacji indywidualnej uczestników Środowiskowego Domu Samopomocy w Puszczykowie oraz dokumentacji zbiorowej Środowiskowego Domów Samopomocy).
4.	Dom Pomocy Społecznej w Lisówkach	15-16.10.2024	Sprawdzenie działań podejmowanych przez Dom w 2023 r. związanych z realizacją wybranych elementów standardu usług opiekuńczych i wspomagających świadczonych przez Dom w 2023 r. oraz świadczonego wsparcia mieszkańcom Domu. (sprawdzenie dokumentacji indywidualnej mieszkańców)
5.	Dom Samodzielnego Rodzica w Lisówkach	03-04.04.2024	Sprawdzenie funkcjonowania domu dla matek z małoletnimi dziećmi i kobiet w ciąży w Lisówkach w zakresie udzielania wsparcia osobom przebywającym w Ośrodku oraz wykonania zaleceń z wizytacji przeprowadzonej w dniu 30-31.03.2023 r.
6.	Dom Samodzielnego Rodzica w Lisówkach	30.09-01.10.2024	Sprawdzenie funkcjonowania Domu dla matek z małoletnimi dziećmi i kobiet w ciąży w zakresie udzielania wsparcia osobom przebywającym w Ośrodku (w tym sprawdzenie indywidualnej dokumentacji).
7.	Mieszkania Wspomagane w Lisówkach	03-04.04.2024	Sprawdzenie funkcjonowania Mieszkań Chronionych Wspieranych w Lisówkach w zakresie udzielania wsparcia osobom przebywającym w Ośrodku wykonania zaleceń z wizytacji przeprowadzonej w dniu 30-31.03.2023 r.
8.	Mieszkania Wspomagane w Lisówkach	30.09-01.10.2024	Sprawdzenie funkcjonowania Mieszkań Chronionych Wspieranych w Lisówkach w zakresie udzielania wsparcia osobom przebywającym w Ośrodku.

III. Realizacja ustawy o wspierania rodziny oraz systemie pieczy zastępczej

Zgodnie z treścią art. 182 ust. 2 ustawy, do zakresu działania Centrum należą wszystkie sprawy z zakresu pieczy zastępczej niezastrzeżone na rzecz innych podmiotów. Ustawa dokonuje podziału zadań w zakresie pieczy zastępczej na poszczególnych szczeblach administracji państwowej i samorządowej. Do kluczowych zadań powiatu należy tworzenie i wspieranie rodzin zastępczych oraz rodzinnych domów dziecka, a także nadzór nad warunkami życia dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej. Powiat odpowiada również za finansowanie pieczy zastępczej, prowadzenie bazy danych o rodzinach zastępczych i dzieciach objętych opieką, a także wsparcie młodzieży opuszczającej pieczę zastępczą w procesie usamodzielnienia się.

1. Rodzinna i instytucjonalna piecza zastępcza

1.1. Struktura rodzin zastępczych

Zgodnie z przepisami ustawy formami rodzinnej pieczy zastępczej są:

1. Rodzina zastępcza spokrewniona,
2. Rodzina zastępcza niezawodowa,
3. Rodzina zastępcza zawodowa, w tym:
 - zawodowa pełniąca funkcję pogotowia rodzinnego,
 - zawodowa specjalistyczna,
4. Rodzinny dom dziecka.

Według stanu na dzień 31 grudnia 2024 roku w powiecie poznańskim funkcjonowało 350 rodzin zastępczych, w których przebywało 497 dzieci (w tym 53 dzieci do 3 roku życia) oraz 2 rodzinne domy dziecka, w których przebywało 17 dzieci (w tym 3 dzieci do 3 roku życia).

Tabela 4 Liczba rodzin zastępczych i dzieci tam umieszczonych w gminach Powiatu Poznańskiego³

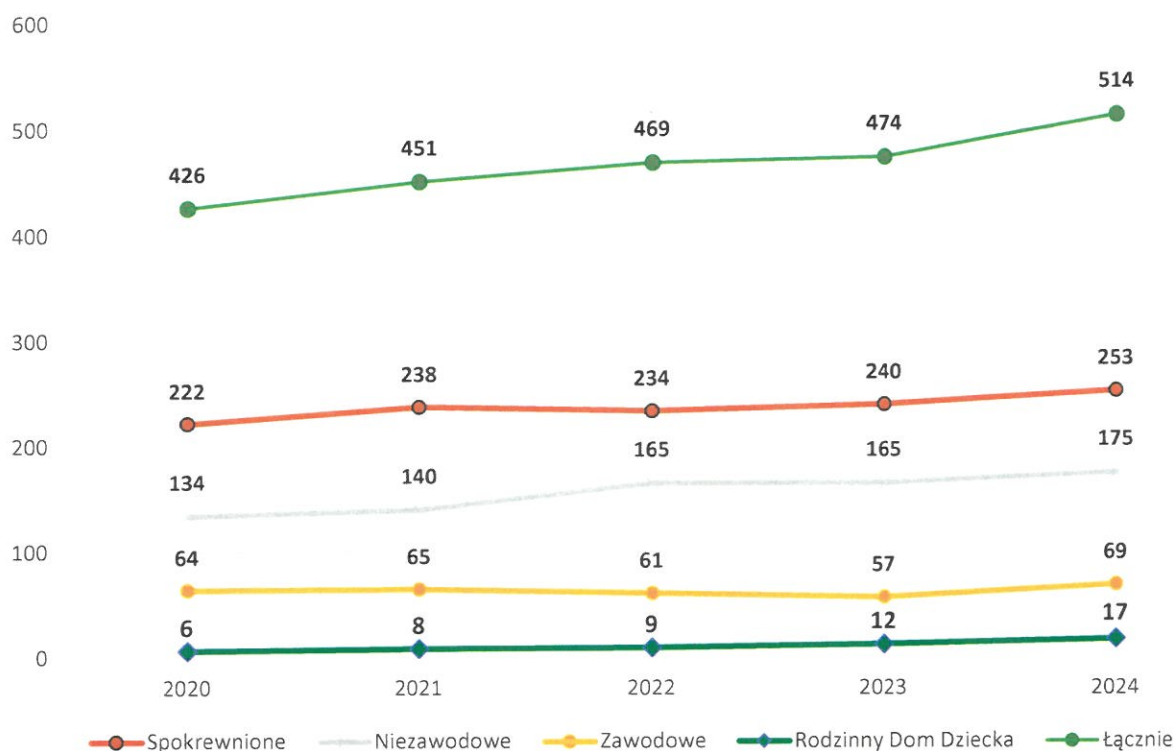
Lp.	Dzieci i rodziny w pieczy zastępczej	Liczba rodzin zastępczych	Liczba dzieci w rodzinach zastępczych
1.	Buk	10	12
2.	Czerwonak	21	25
3.	Dopiewo	16	21
4.	Kleszczewo	5	7
5.	Komorniki	21	30
6.	Kostrzyn Wlkp.	12+2*	20+17*
7.	Kórnik	23	35
8.	Luboń	35	49
9.	Mosina	32	46
10.	Murowana Goślina	17	26
11.	Pobiedziska	14	18
12.	Puszczykowo	9	20
13.	Rokietnica	21	28
14.	Stęszew	13	15
15.	Suchy Las	26	40
16.	Swarzędz	37	52
17.	Tarnowo Podgórne	38	53
* Dodatkowo 2 rodzinne domy dziecka w których przebywa 17 dzieci.			

³ Stan na 31 grudnia 2024, opracowanie własne

Tabela 5 Liczba dzieci przebywających w rodzinnej pieczy zastępczej w latach 2020-2024, stan na 31 grudnia danego roku⁴

Liczba dzieci w typie rodziny:	2020	2021	2022	2023	2024
Spokrewnionej	222	238	234	240	253
Niezawodowej	134	140	165	165	175
Zawodowej	64	65	61	57	69
Rodzinnym Domu Dziecka	6	8	9	12	17
łącznie	426	451	469	474	514

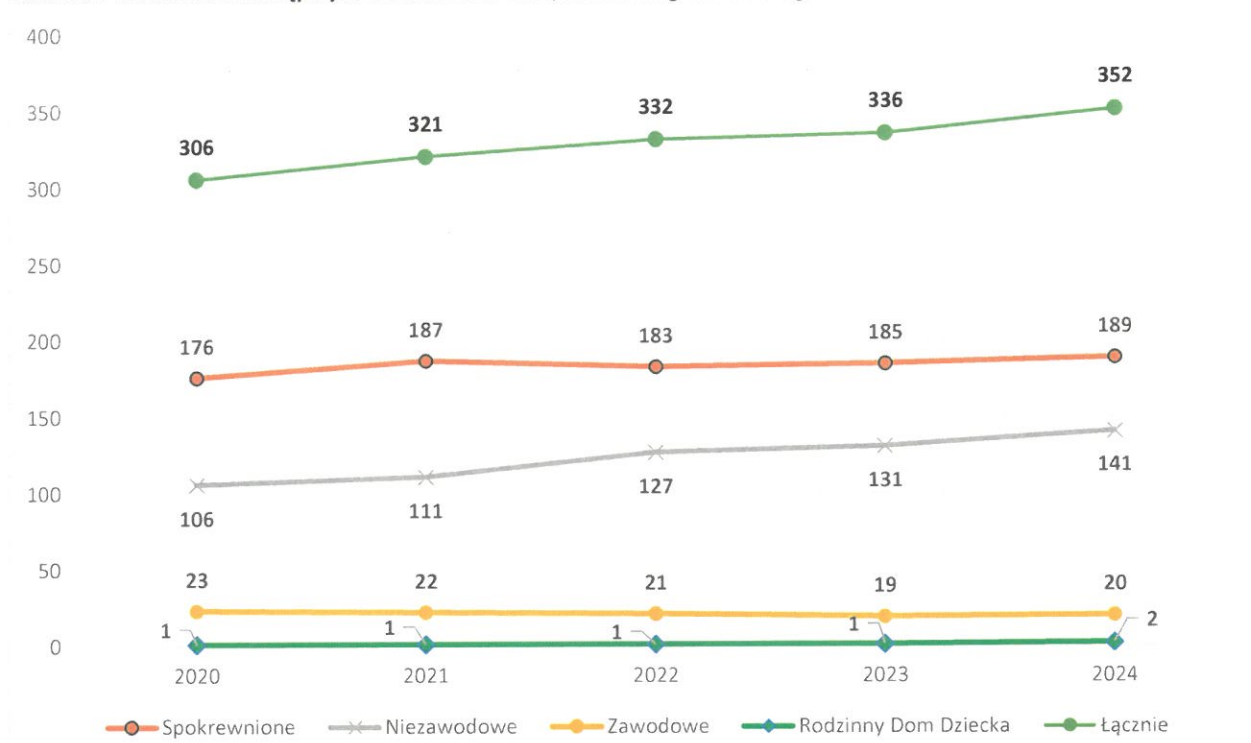
Schemat 1 Liczba dzieci przebywających w rodzinnej pieczy zastępczej w latach 2020-2024, stan na 31 grudnia danego roku

Tabela 6 Liczba rodzin zastępczych w latach 2020-2024, stan na 31 grudnia danego roku⁵

Liczba rodzin	2020	2021	2022	2023	2024
Spokrewnionych	176	187	183	185	189
Niezawodowych	106	111	127	131	141
Zawodowych	23	22	21	19	20
Rodzinnych Domów Dziecka	1	1	1	1	2
łącznie	306	321	332	336	352

⁴ opracowanie własne⁵ opracowanie własne

Schemat 2 Liczba rodzin zastępczych w latach 2020-2024, stan na 31 grudnia danego roku

1.2. Struktura instytucjonalnej pieczy zastępczej

Na terenie powiatu poznańskiego w 2024 roku funkcjonowało 5 placówek opiekuńczo-wychowawczych posiadających łącznie 64 miejsca dla dzieci:

- Dom Dziecka w Kórniku-Bninie – placówka opiekuńczo - wychowawcza typu socjalizacyjnego;
- Dom Dziecka nr 2 w Kórniku-Bninie – placówka opiekuńczo-wychowawcza typu socjalizacyjnego;
- Ośrodek Wspomagania Rodziny w Kobylnicy – placówka opiekuńczo-wychowawcza łącząca zadania placówki typu socjalizacyjnego i placówki typu interwencyjnego;
- Ośrodek Wspomagania Rodziny nr 2 w Jasinie – placówka opiekuńczo-wychowawcza łącząca zadania placówki typu socjalizacyjnego i placówki typu interwencyjnego;
- Dom Rodzinny w Swarzędzu – placówka opiekuńczo-wychowawcza typu rodzinnego.

Tabela 7 Liczba miejsc w placówkach opiekuńczo-wychowawczych na terenie powiatu poznańskiego⁶

Liczba miejsc w placówkach opiekuńczo-wychowawczych na terenie powiatu poznańskiego	Liczba miejsc socjalizacyjnych	Liczba miejsc interwencyjnych
Łącznie, w tym:	56	8
– Dom Dziecka w Kórniku – Bninie	14	0
– Dom Dziecka Nr 2 w Kórniku – Bninie	14	0
– Ośrodek Wspomagania Rodziny w Kobylnicy	10	4
– Ośrodek Wspomagania Rodziny nr 2 w Jasinie	10	4
– Dom Rodzinny w Swarzędzu	8	0

⁶ Źródło: Opracowanie własne

Według stanu na dzień 31 grudnia 2024 roku w powiecie poznańskim funkcjonowało 5 placówek opiekuńczo-wychowawczych, w których przebywało 69 dzieci. W wyniku interwencji w środowisku w Ośrodku Wspomagania Rodziny w Kobylnicy i Ośrodku Wspomagania Rodziny nr 2 w Jasinie zostały przyjęte na miejsca interwencyjne dzieci ponad limity ustawowe zgodnie z obowiązującymi przepisami stąd na koniec roku przebywało więcej dzieci niż miejsc w placówkach.

W roku 2024 umieszczono w placówkach opiekuńczo-wychowawczych umieszczono 18 dzieci z terenu powiatu poznańskiego

Tabela 8 Umieszczenia dzieci w placówkach opiekuńczo-wychowawczych w 2024⁷:

Umieszczenia dzieci w placówkach opiekuńczo-wychowawczych w 2024	Rok 2024
łącznie, w tym:	18
– Dom Dziecka w Kórniku – Bninie	2
– Dom Dziecka Nr 2 w Kórniku – Bninie	1
– Ośrodek Wspomagania Rodziny w Kobylnicy	5
– Ośrodek Wspomagania Rodziny nr 2 w Jasinie	2
– Dom Rodzinny w Swarzędzu	2
– Placówki opiekuńczo-wychowawcze poza terenem powiatu	6

Tabela 9 Odpływ dzieci z instytucjonalnej pieczy zastępczej⁸

Lp.	Odpływ dzieci z pieczy zastępczej	Liczba
1.	Dzieci do 18 roku życia, z tego które:	3
	– powróciły do rodziny naturalnej	2
	– zostały umieszczone w rodzinnej pieczy zastępczej	0
	– zostały umieszczone w instytucjonalnej pieczy zastępczej	1
	– zostały przysposobione	0
	– zostały umieszczone w młodzieżowym ośrodku wychowawczym ¹⁾	0
	– inne	0
2.	Dzieci powyżej 18 roku życia, z tego które:	6
	– powróciły do rodziny naturalnej	3
	– założyły własne gospodarstwo domowe, w tym:	3
	– inne	0

⁷ Źródło: Opracowanie własne

⁸ Źródło: Opracowanie własne

2. Wsparcie finansowe w zakresie pieczy zastępczej

2.1. Wsparcie finansowe dla rodzin zastępczych

W 2024 r. wydatkowano kwotę **7 845 082,03** zł na świadczenia dla rodzin zastępczych i prowadzących rodzinny dom dziecka. Na terenie powiatu poznańskiego w rodzinach zastępczych przebywała 2 dzieci pochodzenia cudzoziemskiego finansowane w ramach dotacji celowej. Na ten cel wydatkowano kwotę **35 348,00** zł.

Ponadto w roku 2024 na terenie powiatu poznańskiego przebywało w rodzinnej pieczy zastępczej 4 dzieci obywatelstwa Ukraińskiego, które przybyły na teren RP, po wybuchu wojny na terenie Ukrainy, ich pobyt w rodzinnej pieczy zastępczej był finansowany w ramach Funduszu Pomocy obywatelom Ukrainy. Na ten cel wydatkowano kwotę **61 806,59** zł.

Tabela 10 Wydatki na świadczenia i wynagrodzenia w zakresie rodzinnej pieczy zastępczej⁹

L.p.	Rodzaj świadczenia	Kwota przyznanych świadczeń w zł
I	RODZINNA PIECZA ZASTĘPCZA – ŚWIADCZENIA DLA RODZIN	
1.	Pomoc pieniężna na pokrycie kosztów utrzymania dziecka w rodzinnym domu dziecka	206 086,45
2.	Pomoc pieniężna na pokrycie kosztów utrzymania dziecka w rodzinie zastępczej zawodowej	1 052 657,78
3.	Pomoc pieniężna na pokrycie kosztów utrzymania dziecka w rodzinie zastępczej niezawodowej	3 055 279,09
4.	Pomoc pieniężna na pokrycie kosztów utrzymania dziecka w rodzinie zastępczej spokrewnionej	2 861 585,85
5.	Dofinansowanie do wypoczynku dziecka poza miejscem zamieszkania	117 560,00
6.	Dodatek z tytułu niepełnosprawności dziecka	167 785,90
7.	Świadczenia na pokrycie niezbędnych wydatków związanych z potrzebami przyjmowanego dziecka	100 338,57
8.	Świadczenie na pokrycie kosztów niezbędnego remontu (rodzina zastępcza zawodowa)	1 413,00
9.	Środki finansowe na pokrycie kosztów związanych z remontem lub ze zmianą lokalu (rodzinny dom dziecka)	0,00
10.	Środki finansowe na utrzymanie lokalu mieszkalnego w budynku wielorodzinnym lub domu jednorodzinnego dla rodziny zawodowej	213 091,03
11.	Środki finansowe na utrzymanie lokalu mieszkalnego w budynku wielorodzinnym lub domu jednorodzinnego dla rodzinnego domu dziecka	36 541,36
12.	Świadczenie jednorazowe lub okresowe na pokrycie wydatków związanych z wystąpieniem zdarzeń losowych lub innych zdarzeń mających wpływ na jakość sprawowanej opieki	32 743,00
Łącznie świadczenia dla rodzin		7 845 082,03
II	RODZINNA PIECZA ZASTĘPCZA – WYNAGRODZENIA DLA RODZIN	
1.	Pomoc przy sprawowaniu opieki i pracach gospodarskich, umowy zlecenia wraz z pochodnymi	295 032,12
2.	Rodzinny dom dziecka i rodzina zawodowa – umowa zlecenie wraz z pochodnymi, w tym dotacja z realizacji rządowego programu wsparcia powiatów w organizacji i tworzeniu rodzinnych form pieczy zastępczej w 2024 r. w wysokości 163 590,00 zł	1 511 425,39
Łącznie świadczenia dla rodzin		1 806 457,51
Łącznie ŚWIADCZENIA DLA RODZIN + WYNAGRODZENIA DLA RODZIN		9 651 539,54

⁹ Źródło: Opracowanie własne

2.2. Wsparcie finansowe usamodzielnianych wychowanków pieczy zastępczej

W 2024 r. ze świadczeń dla osób usamodzielnianych wychowanków rodzin zastępczych korzystały łącznie 52 osoby. Na rzecz, których wydatkowano kwotę 501 787,84 zł na świadczenia zgodnie z poniższą tabelą.

Tabela 11 Świadczenia przyznane osobom usamodzielnianym z pieczy zastępczej¹⁰

L.p.	Rodzaj świadczenia	Kwota przyznanych świadczeń w zł
I	USAMODZIELNIENIA Z RODZIN ZASTĘPCZYCH	311 346,93
1	Pomoc na kontynuowanie nauki usamodzielnianych wychowanków rodzin zastępczych/rodzinnych domów dziecka	173 730,93
2	Usamodzielnienie pieniężne – rodziny zastępcze/rodzinnych domów dziecka	95 846,00
3	Zagospodarowanie w formie finansowej – rodziny zastępcze/rodzinnych domów dziecka	41 770,00
II	USAMODZIELNIENIA Z INSTYTUCJONALNEJ PIECZY ZASTĘPCZEJ	190 440,91
1	Pomoc na kontynuowanie nauki – placówki opiekuńczo-wychowawcze	105 993,91
2	Usamodzielnienie pieniężne – placówki opiekuńczo-wychowawcze	73 087,00
3	Zagospodarowanie w formie finansowej – placówki opiekuńczo-wychowawcze	11 360,00
łącznie		501 787,84

3. Działania w zakresie pieczy zastępczej

3.1. Dochodzenie świadczeń alimentacyjnych na dzieci umieszczone w pieczy zastępczej

Zgodnie z art. 38 ust. 2 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, Dyrektor powiatowego centrum pomocy rodzinie (PCPR) powiatu obowiązany do finansowania pobytu dziecka w pieczy zastępczej jest zobowiązany do dochodzenia świadczeń alimentacyjnych, jeżeli od umieszczenia dziecka w pieczy zastępczej upłynął rok.

W roku 2024 na rzecz dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej:

- Złożono **11 pozwów o alimenty** w przypadku dzieci przebywających w rodzinach zastępczych.
- Złożono **13 pozwów o alimenty** w przypadku dzieci przebywających w placówce opiekuńczo-wychowawczej.

Stan postępowań alimentacyjnych:

- Pozwy zakończone wyrokiem/ugodą w 2024 roku:
 - rodzinna piecza zastępcza: **21**
 - instytucjonalna piecza zastępcza: **6**

Liczba dzieci, wobec których rozpoczęto procedurę alimentacyjną w 2024 roku (sprawy w toku):

- rodzinna piecza zastępcza: **22**
- instytucjonalna piecza zastępcza: **4**

¹⁰ Źródło: Opracowanie własne

3.2. Opracowywanie i przekazywanie porozumień Powiatu Poznańskiego z innymi powiatami ws. pieczy zastępczej

Powiat, na terenie którego znajduje się rodzina zastępcza, rodzinny dom dziecka lub placówka opiekuńcza, zawiera porozumienie z powiatem właściwym (w którym dziecko mieszkało przed umieszczeniem w pieczy zastępczej) w sprawie przyjęcia dziecka, warunków jego pobytu oraz wysokości wydatków.

W 2024 r. przygotowano pod względem merytorycznym **60** porozumień, z tego:

- **7** porozumień w sprawie dzieci pochodzących z terenu powiatu poznańskiego, przebywających w rodzinach zastępczych poza terenem powiatu,
- **2** porozumienia w sprawie dzieci pochodzących z terenu powiatu poznańskiego, przebywających w placówkach opiekuńczo – wychowawczych poza terenem powiatu,
- **51** porozumień w sprawie dzieci pochodzących z terenu innego powiatu, umieszczonych w rodzinach zastępczych na terenie powiatu poznańskiego.

3.3. Postępowanie w sprawie ustalenia opłaty za pobyt dziecka w pieczy zastępczej

Zgodnie z art. 193 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej rodzice biologiczni są zobowiązani do ponoszenia miesięcznej opłaty za pobyt dziecka w pieczy zastępczej. Obowiązek ten ma charakter bezwzględny i nie zależy od posiadania lub pozbawienia władzy rodzicielskiej. Oznacza to, że opłata dotyczy również rodziców, którzy zostali pozbawieni władzy rodzicielskiej, którym władza została zawieszona lub ograniczona.

W roku 2024 przeprowadzono postępowania administracyjne, w związku z którymi wydano:

- **30 decyzji** administracyjnych z zakresu ustalenia rodzicom biologicznym opłaty za pobyt dziecka w **rodzinnej** pieczy zastępczej,
- **34 decyzje** administracyjnych z zakresu odstąpienia od ustalenia opłaty za pobyt dziecka w **rodzinnej** pieczy zastępczej,
- **12 decyzji** administracyjnych z zakresu ustalenia rodzicom biologicznym opłaty za pobyt dziecka w **instytucjonalnej** pieczy zastępczej.
- **11 decyzji** administracyjnych z zakresu odstąpienia od ustalenia opłaty za pobyt dziecka w **instytucjonalnej** pieczy zastępczej.

Zgodnie z Uchwałą nr XXXVIII/504/VI/2022 Rady Powiatu w Poznaniu z 30 marca 2022 r., odstąpienie od opłaty za pobyt dziecka w pieczy zastępczej jest możliwe, gdy:

1. Dochód osoby zobowiązanej nie przekracza 300% kryterium dochodowego (w 2024 r.: 2.328 zł dla samotnie gospodarujących, 1.800 zł na osobę w rodzinie).
2. Pomimo przekroczenia kryterium, opłata uniemożliwiłaby zaspokojenie podstawowych potrzeb, jeśli spełniony jest co najmniej jeden z warunków, np.:
 - osoba zobowiązana jest niepełnoletnia, ubezwłasnowolniona, przewlekłe chora, w zakładzie karnym, ma orzeczenie o niepełnosprawności, ponosi koszty innego dziecka w pieczy, płaci alimenty lub wychowuje co najmniej troje dzieci.

Odstąpienie od opłaty może trwać do 24 miesięcy, a w przypadku ubezwłasnowolnienia lub powrotu dziecka pod opiekę – bezterminowo. Starosta może też odstąpić od opłaty w części przekraczającej różnicę między dochodem a 300% kryterium.

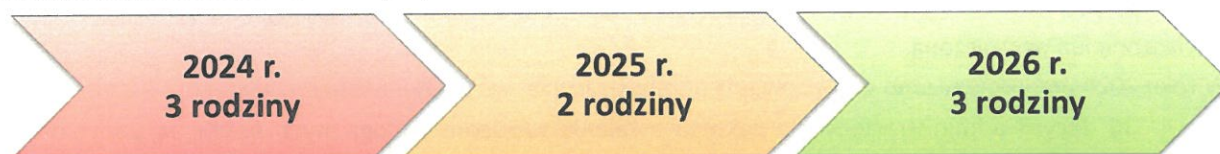
4. Powiatowy Program Rozwoju Pieczy Zastępczej na lata 2024 – 2026

Zgodnie z art. 180 pkt 1 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej zadaniem własnym powiatu jest opracowanie i realizacja trzyletniego powiatowego programu dotyczącego rozwoju pieczy zastępczej zawierającego między innymi coroczny limit rodzin zastępczych zawodowych.

Programu Rozwoju Pieczy Zastępczej w Powiecie Poznańskim na lata 2024 – 2026 - został przyjęty Uchwałą nr LIX/795/VI/2024 Rady Powiatu w Poznaniu z dnia 31 stycznia 2024 r. Program wyznacza kierunki rozwoju rodzinnej i instytucjonalnej pieczy zastępczej w powiecie poznańskim. Został przygotowany w oparciu o diagnozę sytuacji rodzinnej i instytucjonalnej pieczy zastępczej funkcjonującej na terenie powiatu poznańskiego w latach 2021-2023 oraz o aktualne potrzeby wynikające z konieczności umieszczania dzieci poza rodzinami biologicznymi i wspierania rodzinnych form pieczy zastępczej. Głównym celem Programu Rozwoju Pieczy Zastępczej w Powiecie Poznańskim na lata 2024--2026 jest rozwój systemu wspierania rodziny i pieczy zastępczej na terenie powiatu poznańskiego.

Omawiany Program, w związku z obowiązkiem nałożonym przez ustawodawcę, zgodnie z art.180 ust. 1 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej określa limit zawodowych rodzin zastępczych, który na lata 2024 – 2026 ustalony został w następujący sposób:

Tabela 12 Limit zawodowych rodzin zastępczych¹¹

W 2024 r. – zawarto 2 nowe umowy o pełnienie funkcji rodzin zastępczych zawodowych oraz 1 na prowadzenie Rodzinnego Domu Dziecka na okres 5 lat. Ponadto, po wygaśnięciu poprzednich umów zawartych na okres 4 lat, zawarto ponownie 1 umowę o pełnienie funkcji rodziny zastępczej zawodowej.

Należy pamiętać, że utworzenie nowych rodzin zastępczych zawodowych możliwe jest dzięki spełnieniu określonych wymogów, tj. posiadania dodatkowych kwalifikacji i wymagań, stażu rodziny zastępczej, pozytywnej opinii organizatora rodzinnej pieczy zastępczej.

Ponadto z 3 rodzinami zawarto umowę o pełnienie funkcji rodziny pomocowej na czas określony, natomiast z 13 osobami zawarto umowy na zatrudnienie osoby do pomocy przy sprawowaniu opieki nad dziećmi i przy pracach gospodarskich w rodzinie zastępczej zawodowej i rodzinnym domu dziecka.

W ramach realizacji programu podejmowane są wszystkie działania na rzecz rodzin zastępczych, przebywających w nich dzieci i wychowanków placówek opiekuńczo-wychowawczych. Na bieżąco dostosowywane są działania do indywidualnych potrzeb wychowanków i rodzin.

5. Kontrola nad pieczą zastępczą.

Na podstawie art. 38 b ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej oraz Uchwały Nr 1498/2020 Zarządu Powiatu w Poznaniu z dnia 2 września 2020 r. w sprawie upoważnienia do sprawowania kontroli nad rodzinami zastępczymi, prowadzącymi rodzinne domy dziecka oraz placówkami opiekuńczo-wychowawczymi w powiecie poznańskim, Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie przeprowadziło kontrole w 7 rodzinach zastępczych, w tym: 1 rodzina zastępcza spokrewniona, 2 rodziny zastępcze zawodowe

¹¹ Źródło: opracowanie własne

oraz 4 rodziny zastępcze niezawodowe. We wszystkich kontrolowanych rodzinach zastępczych nie stwierdzono żadnych niepokojących sygnałów. W przypadku 4 rodzin zastępczych wydano zalecenia dotyczące: unikania prowadzenia przy dzieciach rozmów ukazujących rodziców naturalnych w negatywnym świetle, uczestnictwo opiekunów zastępczych w szkoleniach mających na celu podnoszenie i rozwijanie kompetencji rodzicielskich, zwracania uwagi na stosowany system nagród i kar, zwracanie większej uwagi na zaspokajanie potrzeb emocjonalnych dziecka. Ponadto przeprowadzono kontrole w 2 placówkach opiekuńczo – wychowawczych, w tym: Ośrodek Wspomagania Rodziny w Kobylnicy i Ośrodek Wspomagania Rodziny nr 2 w Jasinie. W obu placówkach wydano zalecenia pokontrolne dotyczące: organizacji zespołów oceny sytuacji dziecka w placówce, organizacji pracy administracyjnej placówki, rozwoju kompetencji pracowników OWR.

6. Wykaz potrzeb w zakresie systemu pieczy zastępczej

1. Zatrudnianie specjalistów zgodnie z aktualnymi potrzebami rodzin zastępczych i dzieci objętych pieczą.
2. Realizacja Powiatowego Programu Rozwoju Pieczy Zastępczej na lata 2024–2026 na terenie Powiatu Poznańskiego.
3. Prowadzenie cyklicznych, profesjonalnych kampanii społecznych skierowanych do potencjalnych kandydatów na rodziny zastępcze, z wykorzystaniem mediów społecznościowych i platform online.
4. Współpraca z Ośrodkami Pomocy Społecznej z terenu Powiatu Poznańskiego w zakresie:
 - edukacji i interwencji socjalnej wobec rodzin zagrożonych lub dotkniętych odebraniem dzieci,
 - działań na rzecz powrotu dzieci z pieczy zastępczej do rodzin biologicznych.
5. Rozwijanie wolontariatu na rzecz wsparcia rodzin zastępczych oraz dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej.
6. Prowadzenie specjalistycznego poradnictwa dla rodzin zastępczych i dzieci objętych pieczą.
7. Pozyskiwanie środków zewnętrznych w celu poszerzenia oferty wsparcia dla rodzin zastępczych i dzieci.
8. Doskonalenie kompetencji i umiejętności pracowników zespołu ds. pieczy zastępczej poprzez szkolenia i warsztaty.
9. Rozwijanie systemu rodzinnej pieczy zastępczej poprzez pozyskiwanie kandydatów na rodziny zastępcze zawodowe, niezawodowe oraz rodzinne domy dziecka.
10. Wsparcie psychologiczne dla dzieci w pieczy zastępczej – organizowanie regularnych konsultacji psychologicznych i terapeutycznych dla dzieci, które doświadczyły traumy lub mają trudności emocjonalne.
11. Współpraca z organizacjami pozarządowymi – nawiązanie współpracy z lokalnymi NGO, które mogą wspierać działania na rzecz rozwoju pieczy zastępczej.
12. Programy edukacyjne dla rodziców zastępczych – organizowanie szkoleń i warsztatów dla rodzin zastępczych z zakresu wychowania, psychologii dziecka czy radzenia sobie z trudnymi zachowaniami.
13. Wsparcie dla młodzieży usamodzielniającej się – stworzenie programu wsparcia dla młodzieży opuszczającej pieczę zastępczą, obejmującego pomoc w znalezieniu mieszkania, pracy, kontynuacji edukacji oraz doradztwo życiowe.
14. Promocja rodzicielstwa zastępczego wśród lokalnej społeczności – organizowanie spotkań informacyjnych, dni otwartych czy wydarzeń promujących ideę rodzicielstwa zastępczego wśród mieszkańców Powiatu Poznańskiego.

IV. Realizacja ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej

1. Powiatowy Program Przeciwdziałania Przemocy Domowej oraz Ochrony Osób Doświadczających Przemocy Domowej w Powiecie Poznańskim na Lata 2024-2030

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie (PCPR) w ramach Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej oraz Ochrony Osób Doświadczających Przemocy Domowej w Powiecie Poznańskim na lata 2024-2030 realizuje kluczowe zadania mające na celu wsparcie osób doświadczających przemocy oraz działania prewencyjne i interwencyjne.

W dokumencie uwzględniono mechanizmy monitorowania i oceny skuteczności podejmowanych działań, jednak nie jest jednoznacznie określone, że ewaluacja ma charakter coroczny. Program zakłada gromadzenie danych dotyczących realizowanych działań, analizę skuteczności interwencji oraz ocenę wpływu podejmowanych działań na sytuację osób doświadczających przemocy.

Pomimo tego, PCPR w Poznaniu, celem analizy i oceny skuteczności działań pomocowych (np. liczba osób objętych wsparciem psychologicznym, prawnym) jest na etapie zbierania i ewaluowania danych za rok 2024 od instytucji zaangażowanych w program.

2. Udział pracowników Powiatowego Centrum Pomocy rodzinie w grupach diagnostyczno-pomocowych.

W myśl ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej, w celu diagnozy i oceny sytuacji związanej z podejrzeniem przemocy oraz realizacji zadań ustawowych, powołuje się grupę diagnostyczno-pomocową. Tworzy ją zespół interdyscyplinarny w gminie, na terenie której zamieszkują osoby które mają rozpocząć procedurę „Niebieskiej Karty” w terminie do 3 dni od otrzymania zgłoszenia.

W skład grupy wchodzi pracownik socjalny i funkcjonariusz Policji. W zależności od sytuacji w grupie mogą znaleźć się również m.in. asystent rodziny, nauczyciel, przedstawiciel ochrony zdrowia, psycholog, terapeuta czy kurator sądowy.

Zadania grupy obejmują ocenę sytuacji w ramach procedury „Niebieskie Karty”, podejmowanie działań pomocowych wobec osób doświadczających i stosujących przemoc, a także kierowanie sprawców do programów korekcyjno-edukacyjnych. Grupa może również wnioskować o zawiadomienie organów ścigania, monitorować sytuację ofiar i dokumentować podjęte działania.

W roku 2024 pracownicy PCPRu (głównie koordynatorzy rodzinnej pieczy zastępczej) brali udział w ww. grupach na terenie gmin powiatu poznańskiego.

3. Program korekcyjno-edukacyjny dla osób stosujących przemoc w rodzinie.

Program korekcyjno-edukacyjny dla osób stosujących przemoc w rodzinie przemocy polega na stosowaniu oddziaływań edukacyjnych, terapeutycznych oraz socjalizacyjnych, służących rewalidacji przekonań, postaw i zachowań uważanych za krzywdzące.

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie we współpracy z Fundacją PCPS (Poznańskim Centrum Profilaktyki Społecznej w Poznaniu) oraz ośrodkami pomocy społecznej powiatu poznańskiego w ramach pozyskanych przez powiat dotacji celowych, uruchamianych przez Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej, objęto mieszkańców powiatu poznańskiego stosujących przemoc wobec członków rodziny programem korekcyjno-edukacyjnym dla sprawców przemocy, na ten cel pozyskano z rezerwy celowej kwotę 24 000,00 zł.

Realizacją programu zajęła się ww. fundacja. Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie (PCPR) wystawia zaświadczenia o uczestnictwie w programach korekcyjno-edukacyjnych dla osób stosujących przemoc domową, w związku z czym w 2024 roku:

- Przygotowano i przesłano 2 pisma dla Klientów, informujące o nawiązaniu kontaktu z fundacją realizującą programy dla osób stosujących przemoc,
- udzielono 14 odpowiedzi na zapytanie gminnym zespołom interdyscyplinarnym w sprawie osób skierowanych do uczestnictwa w programach korekcyjno-edukacyjnych dla osób stosujących przemoc.

4. Standardy ochrony małoletnich

W dniu 15 lutego 2024 r. weszły w życie przepisy ustawy z dnia 28 lipca 2023 r. o zmianie ustawy – Kodeks rodzinny i opiekuńczy oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2023 r., poz. 1606), które nałożyły na każdy podmiot pracujący z dziećmi obowiązek posiadania standardów ochrony małoletnich.

Standardy ochrony małoletnich to dokument skonstruowany jako zbiór zasad i procedur postępowania, które mają być przestrzegane i stosowane w sytuacji podejrzenia krzywdzenia lub krzywdzenia małoletnich. Dokument określa organizację ochrony małoletnich przed krzywdzeniem, sposób dokumentowania, zasady opracowywania planu wspierania osoby doznającej przemocy i wiele innych. W roku 2024 w pracownicy Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie zgłosili 5 zdarzeń w rodzinach zastępczych w ramach ww. wprowadzonych Standardów.

V. Realizacja ustawy o rehabilitacji społecznej osób niepełnosprawnych

Rehabilitacja społeczna ma na celu umożliwienie osobom niepełnosprawnym aktywne uczestnictwo w życiu społecznym.

Powiat Poznański na 2024 rok przeznaczyła z budżetu Powiatu środki w wysokości **300 000 zł** na zadania z zakresu rehabilitacji społecznej. Dodatkowo Powiatowi Poznańskiemu przyznano środki finansowe z Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych (PFRON) na zadania z zakresu rehabilitacji zawodowej i społecznej w łącznej wysokości **14 571 875,00 zł**, które zostały przeznaczone na:

- rehabilitację społeczną w wysokości **14 465 875,00 zł**
- rehabilitację zawodową w wysokości **106 000,00 zł**.

Środki przyznane z PFRON na rehabilitację społeczną oraz środki z budżetu powiatu poznańskiego przekazano do Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie, zostały one rozdzielone w następujący sposób:

- dofinansowanie kosztów działalności Warsztatów Terapii Zajęciowej – **10 378 368,00 zł**
- pozostałe zadania z zakresu rehabilitacji społecznej z PFRON – **4 087 507,00 zł**
- pozostałe zadania z zakresu rehabilitacji społecznej z budżetu powiatu – **300 000,00 zł**.

Pozostałe zadania z zakresu rehabilitacji społecznej, realizowane przez Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie, zgodnie z ustawą z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych są następujące:

- dofinansowanie uczestnictwa osób z niepełnosprawnościami i ich opiekunów w turnusach rehabilitacyjnych,
- dofinansowanie sportu, kultury, rekreacji i turystyki osób z niepełnosprawnościami,
- dofinansowanie zaopatrzenia w sprzęt rehabilitacyjny, przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze przyznawane osobom z niepełnosprawnościami na podstawie odrębnych przepisów,
- dofinansowanie likwidacji barier architektonicznych, w komunikowaniu się i technicznych, w związku z indywidualnymi potrzebami osób z niepełnosprawnościami,

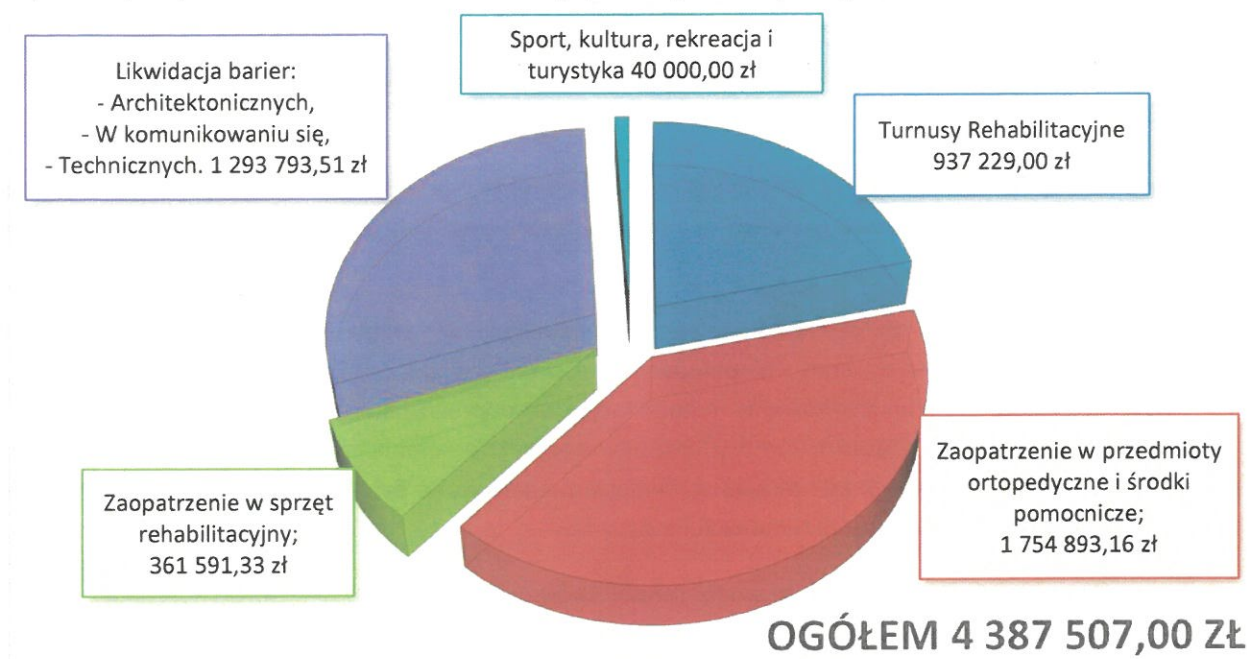
Rozpatrywanie wniosków z zakresu rehabilitacji społecznej następowało zgodnie z zatwierdzonymi procedurami oraz zgodnie z Zarządzeniami Dyrektora Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Poznaniu, które były udostępnione do wiadomości na stronie www.pcpr.powiat.poznan.pl.

Tabela 13 Wykorzystanie środków na zadanie z rehabilitacji społecznej osób z niepełnosprawnościami¹²

Lp.	Zadanie	Wysokość środków [zł]
1	Dofinansowanie uczestnictwa osób z niepełnosprawnościami i ich opiekunów w turnusach rehabilitacyjnych (art. 35 a ust. 1 pkt 7 lit. a)	937 229,00
2	Dofinansowanie sportu, kultury, rekreacji i turystyki osób z niepełnosprawnościami (art. 35a ust. 1 pkt 7 lit. b)	40 000,00
3	Dofinansowanie zaopatrzenia w sprzęt rehabilitacyjny, przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze przyznawane osobom z niepełnosprawnościami na podstawie odrębnych przepisów, (art. 35a ust. 1 pkt 7 lit. c)	2 116 484,49
4	Dofinansowanie likwidacji barier architektonicznych, w komunikowaniu się i technicznych w związku z indywidualnymi potrzebami osób niepełnosprawnych (art. 35a ust. 1 pkt 7 lit. d)	1 293 793,51
OGÓŁEM		4 387 507,00

¹² Źródło: opracowanie własne

Wykres 1 Wykorzystanie środków na zadanie z rehabilitacji społecznej osób z niepełnosprawnościami¹³

1. Dofinansowanie uczestnictwa osób z niepełnosprawnościami i ich opiekunów w turnusach rehabilitacyjnych

Celem turnusu rehabilitacyjnego jest ogólna poprawa psychofizycznej sprawności oraz rozwijanie umiejętności społecznych uczestników. Limit środków: **937 229,00 zł**, wykorzystano środki w 100%.

Ogółem w 2024 r. o dofinansowanie ubiegało się wraz z opiekunami **1022** osób z niepełnosprawnościami. Środki finansowych przeznaczone na realizację zadania pozwoliły na sfinansowanie turnusu dla 571 osób (wraz z opiekunami). Z wyjazdu na turnus rehabilitacyjny zrezygnowały 70 osób.

Wypłacono dofinansowanie do uczestnictwa w turnusach rehabilitacyjnych dla 501 osób, z tego:

– dzieci i młodzież z niepełnosprawnościami	68 osób	– 147 030,00 zł
– opiekunowie dzieci i młodzieży	61 osób	– 87 464,00 zł
– dorosłe osoby z niepełnosprawnościami	248 osób	– 517 546,00 zł
– opiekunowie dorosłych osób z niepełnosprawnościami	124 osoby	– 185 189,00 zł

Przeciętna wysokość dofinansowania w 2024 roku wyniosła 1 641,38 zł na osobę.

2. Dofinansowanie sportu, kultury, rekreacji i turystyki osób z niepełnosprawnościami

O dofinansowanie sportu, kultury, rekreacji i turystyki osób z niepełnosprawnościami mogą ubiegać się osoby prawne i jednostki organizacyjne, które:

- prowadzą statutową działalność na rzecz osób niepełnosprawnych przez okres co najmniej 2 lat przed złożeniem wniosku,
- przedstawiają udokumentowane zapewnienie odpowiednich do potrzeb osób niepełnosprawnych warunków technicznych i lokalowych do realizacji zadania,
- udokumentują posiadanie środków własnych lub pozyskanych z innych źródeł na sfinansowanie przedsięwzięcia w wysokości nieobjętej dofinansowaniem ze środków PFRON.

¹³ Źródło: opracowanie własne

W roku 2024 zostało złożonych 7 wniosków na realizacji ww. zadania. Limit środków – 40 000,00 zł. W związku z czym wykorzystano środki w wysokości – 40 000,00 zł (100%). W ramach tych środków w 2024 r. zrealizowano 7 imprez integracyjnych, w których uczestniczyło 313 (w tym 106 dzieci) osób z niepełnosprawnościami.

3. Dofinansowanie zaopatrzenia w sprzęt rehabilitacyjny, przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze przyznawane osobom z niepełnosprawnościami na podstawie odrębnych przepisów.

Celem dofinansowania zaopatrzenia w sprzęt rehabilitacyjny, przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze jest zapewnienie osobom z niepełnosprawnościami dostępu do specjalistycznego wyposażenia, które wspiera ich codzienne funkcjonowanie, rehabilitację oraz poprawę jakości życia.

W 2024 roku Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie na powyższe zadania przyjęło ogółem 1 335 wniosków na łączną kwotę wnioskowaną 3 865 992,63 zł. Wnioski rozpatrywane były według kolejności złożenia, do wyczerpania środków finansowych przyznanych na dany cel.

3.1. Dofinansowanie zaopatrzenia w sprzęt rehabilitacyjny dla osób z niepełnosprawnościami

Celem dofinansowania zaopatrzenia w sprzęt rehabilitacyjny dla osób z niepełnosprawnościami jest wsparcie finansowe mieszkańców powiatu poznańskiego z niepełnosprawnościami w zakupie niezbędnego sprzętu rehabilitacyjnego. Dofinansowanie ma na celu umożliwienie prowadzenia skutecznej rehabilitacji w warunkach domowych.

W ramach ww. zadania w 2024 roku złożonych zostało 147 wniosków na łączną kwotę wnioskowaną 496 747,38 zł. Na dofinansowanie zadania zaplanowano środki finansowe powiatu poznańskiego oraz środki finansowe PFRON. Przyznano dofinansowanie dla 132 osób z niepełnosprawnościami na łączną kwotę 361 591,33 zł.

Z czego:

- środki PFRON w wysokości 314 696,66 zł z których zrealizowało 112 wniosków.
- środki budżetu powiatu poznańskiego w wysokości 46 894,67 zł z których zrealizowało 20 wniosków.

Wykorzystano 100% zaplanowanych środków.

W przypadku 10 wniosków nie udzielono dofinansowań z powodów formalnych – brak dokumentów, przekroczenie kryterium dochodowego lub śmierć wnioskodawcy, 4 wnioskodawców zrezygnowało z przyznanego dofinansowania, natomiast w przypadku 1 wnioskodawcy wniosek nie zostało zrealizowany z powodu braku środków finansowych.

3.2. Dofinansowanie do środków na przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze

Celem dofinansowania do środków na przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze jest zapewnienie osobom z niepełnosprawnościami dostępu do niezbędnych przedmiotów ortopedycznych oraz środków pomocniczych. Dofinansowanie ma na celu pokrycie lub zmniejszenie kosztów zakupu lub naprawy tych przedmiotów, co ułatwia codzienne funkcjonowanie, poprawia mobilność oraz wspiera proces rehabilitacji. Kryteria przyznawania, okresy użytkowania, wysokość udziału własnego oraz zasady naprawy regulowane są przepisami Ministra Zdrowia.

W ramach ww. zadania w 2024 roku złożonych zostało 1 188 wniosków na łączną kwotę wnioskowaną 3 369 245,25 zł.

Na dofinansowanie zaplanowano środki finansowe powiatu poznańskiego oraz środki finansowe PFRON. Przyznano dofinansowania na 1 095 złożonych wniosków przez osoby z niepełnosprawnościami na łączną kwotę 1 754 893,16 zł.

Z czego:

- środki PFRON w wysokości 1 501 787,83 zł z których zrealizowało 953 wnioski.
- środki budżetu powiatu poznańskiego w wysokości 253 105,33 zł z których zrealizowało 142 wnioski.

Wykorzystano 100% zaplanowanych środków.

W przypadku 44 wniosków nie udzielono dofinansowań z powodów formalnych – brak dokumentów, przekroczenie kryterium dochodowego lub śmierć wnioskodawcy przed rozpatrzeniem wniosku, natomiast w przypadku 49 wniosków dofinansowanie nie zostało wypłacone z powodu braku środków finansowych

Wykorzystano 100% zaplanowanych środków.

3.3. Dofinansowanie zaopatrzenia w sprzęt rehabilitacyjny dla osób fizycznych prowadzących działalność gospodarczą, osób prawnych i jednostek organizacyjnych nieposiadających osobowości prawnej.

Celem dofinansowania zaopatrzenia w sprzęt rehabilitacyjny dla osób fizycznych prowadzących działalność gospodarczą, osób prawnych i jednostek organizacyjnych nieposiadających osobowości prawnej jest wsparcie finansowe podmiotów zajmujących się rehabilitacją osób z niepełnosprawnościami. Dofinansowanie ma na celu umożliwienie zakupu specjalistycznego sprzętu rehabilitacyjnego, który jest niezbędny do prowadzenia skutecznej rehabilitacji. Warunkiem ubiegania się o dofinansowanie jest prowadzenie działalności związanej z rehabilitacją przez co najmniej 2 lata przed złożeniem wniosku oraz udokumentowanie posiadania środków własnych. Program ma na celu podniesienie jakości usług rehabilitacyjnych i zwiększenie dostępności do nowoczesnego sprzętu dla osób z niepełnosprawnościami.

W 2024 roku do Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie na powyższe zadania wpłynęły 3 wnioski na kwotę 53 810,12 zł. Wnioski zostały zweryfikowane negatywnie ze wzg. na nieuzupełnienie wymaganych dokumentów. W związku z powyższym nie zawarto żadnej umowy na dofinansowanie ww. w związku z czym na zaopatrzenie w sprzęt rehabilitacyjny dla instytucji w roku sprawozdawczym nie przewidziano żadnych środków finansowych.

4. Dofinansowanie likwidacji barier architektonicznych, w komunikowaniu się i technicznych w związku z indywidualnymi potrzebami osób niepełnosprawnych

Dofinansowanie powyższego zadania ma na celu umożliwienie lub w znacznym stopniu ułatwienie osobie niepełnosprawnej wykonywanie podstawowych, codziennych czynności lub kontaktów z otoczeniem.

W celu zwiększenia dostępności pomocy finansowej dla większej liczby osób z niepełnosprawnościami w zakresie likwidacji barier architektonicznych, komunikacyjnych i technicznych, Dyrektor Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w drodze zarządzenia wprowadził maksymalne limity dofinansowania.

Limit środków w roku 2024 – 1 293 793,51 zł, wykorzystano środki w 100%. Wnioski o dofinansowanie tych zadań złożyły 303 osoby z niepełnosprawnością na łączną kwotę 2 701 382,42 zł.

Z tytułu likwidacji barier architektonicznych, w komunikowaniu się i technicznych wypłacono dofinansowanie dla 212 osób z niepełnosprawnościami w tym:

– na likwidację barier architektonicznych	34 osób	– 395 358,68 zł
– na likwidację barier technicznych	80 osób	– 628 072,56 zł
– na likwidację barier w komunikowaniu się	98 osób	– 270 362,27 zł

W przypadku 65 wniosków nie udzielono dofinansowań z powodów formalnych – brak dokumentów, przekroczenie kryterium dochodowego lub śmierć wnioskodawcy, 10 wnioskodawców zrezygnowało z przyznanego dofinansowania, natomiast w 26 przypadku wniosków nie zostały zrealizowane z powodu braku środków finansowych

W dniu 10 lutego 2024 r. została zawarta umowa na sprawowanie nadzoru technicznego nad realizacją robót budowlanych, polegających na likwidacji barier architektonicznych i technicznych w mieszkaniach osób z niepełnosprawnościami z terenu Powiatu Poznańskiego, korzystających z dofinansowania ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych. Koszt usługi inspektora nadzoru budowlanego w 2024 roku wyniósł 30 331,80 zł.

5. Dofinansowanie kosztów tworzenia i działalności warsztatów terapii zajęciowej

Warsztaty Terapii Zajęciowej (WTZ) to placówki, które zapewniają osobom z niepełnosprawnościami, niezdolnym do podjęcia pracy, możliwość rehabilitacji społecznej i zawodowej. Ich celem jest rozwijanie umiejętności niezbędnych do życia codziennego oraz przygotowanie do ewentualnego podjęcia pracy.

Zgodnie z zapisem art. 68 c ust. 1 pkt 1 lit. b ustawy o rehabilitacji zawodowej i społecznej maksymalne dofinansowanie ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych działalności WTZ wynosi 90% tych kosztów. Natomiast zgodnie z zapisem art. 10b ust 2a ustawy koszty działalności warsztatu są finansowane ze środków samorządu powiatowego w wysokości, co najmniej 10% tych kosztów.

Powiat Poznański znając potrzeby osób niepełnosprawnych przebywających w Warsztatach Terapii Zajęciowej zwiększył środki finansowe do wysokości 18% kosztów.

Na terenie Powiatu Poznańskiego działa 8 warsztatów terapii zajęciowej (zgodnie z tabelą poniżej).

W 2024 roku na działalność Warsztatów Terapii Zajęciowej (WTZ) w powiecie poznańskim przeznaczono łącznie 12 788 160,00 zł. Środki te pochodzą z dwóch źródeł:

- 10 378 368,00 zł – kwota otrzymana z PFRON.
- 2 409 792,00 zł – to wkład z budżetu Powiatu Poznańskiego.

Tabela 14 Środki przekazane do WTZ i ich wydatkowanie¹⁴

Lp.	Nazwa Warsztatu Terapii Zajęciowej	Liczba uczestników	Środki otrzymane [zł]		Środki wydatkowe [zł]	
			z PFRON	z budżetu powiatu	z PFRON	z budżetu powiatu
1.	WTZ w Swarzędzu	55	1 684 800,00	391 200,00	1 681 816,89	390 137,66
2.	WTZ w Konarzewie	89	2 998 944,00	696 336,00	2 839 377,48	696 302,03
3.	WTZ w Drzążgowie	20	673 920,00	156 480,00	673 920,00	156 480,00
4.	WTZ w Tarnowie Podgórnym	35	1 179 360,00	273 840,00	1 179 360,00	273 840,00
5.	WTZ w Murowanej Goślinie	25	842 400,00	195 600,00	842 355,35	195 570,65
6.	WTZ w Luboniu	30	1 010 880,00	234 720,00	1 010 863,41	234 720,00
7.	WTZ w Pobiedziskach	30	1 010 880,00	234 720,00	1 010 880,00	234 720,00
8.	WTZ w Boduszewie	29	977 184,00	226 896,00	976 628,12	226 896,00
Ogółem		313	10 378 368,00	2 409 792,00	10 215 201,25	2 408 666,34

¹⁴ Źródło: opracowanie własne

VI. Finansowanie zadań – zadania z zakresu pomocy społecznej, wspierania rodziny i innych zadań wynikających z przepisów.

Przedstawiając dane finansowe za rok 2024, należy podkreślić, że **wszystkie środki odzwierciedlają wyłącznie realizację zadań statutowych jednostki.**

Dochody budżetowe w obszarze pomocy społecznej i pieczy zastępczej pochodzą głównie z:

- obowiązkowych wpłat gmin na pokrycie kosztów utrzymania dzieci w pieczy zastępczej (zgodnie z ustawą z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej),
- obowiązkowych wpłat gmin na pokrycie kosztów utrzymania osób w ośrodkach wsparcia (zgodnie z ustawą z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej),
- zwrotów świadczeń nienależnie pobranych,

Nie są to dochody generowane przez jednostkę, lecz mechanizm finansowania usług społecznych, w którym Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w imieniu Powiatu Poznańskiego pełni rolę koordynatora, a gminy – zgodnie z przepisami prawa – partycypują w kosztach opieki nad mieszkańcami.

Wynikające z tabel wysokie wykonanie planu dochodów (160%) świadczy o:

- Skutecznej współpracy z gminami w zakresie rozliczeń,
- Wzroście liczby dzieci objętych pieczą zastępczą (co automatycznie zwiększa wpłaty gmin),
- Efektywnym egzekwowaniu zwrotów świadczeń.

Poniższe zestawienia należy więc traktować jako **odzwierciedlenie skali zadań realizowanych przez PCPR**, a nie jako wskaźnik "rentowności" działalności.

1. Dochody budżetowe

W 2024 roku dochody związane z realizacją zadań z zakresu pomocy społecznej i pieczy zastępczej znacznie przewyższyły zakładane wartości, osiągając ponad **7,1 mln zł** wobec planowanych **4,45 mln zł**, co oznacza wykonanie na poziomie ponad **160%**. Wysokie wpływy odnotowano w obszarze działalności placówek opiekuńczo-wychowawczych oraz rodzin zastępczych, gdzie dochody wyniosły odpowiednio około **3,56 mln zł** i **2,81 mln zł**, przekraczając planowane wartości o ponad **50%**. Ponadto w kategoriach związanych z ośrodkami wsparcia, specjalistycznym poradnictwem oraz powiatowymi centrami pomocy rodzinie również odnotowano wyższe wpływy, przekraczające **150%** planu. Dochody obrazuje tabela poniżej:

Tabela 15 Dochody Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie z zakresu pomocy społecznej oraz rodziny w 2024 roku

Dział	Rozdział	Źródło dochodów /treść zadania	Plan po zmianach w 2024 r.	Wykonanie w 2024 r.	% wykonania planu 5/4
1	2	3	4	5	6
852/855		Źródła dochodów dotyczące realizowanych zadań z zakresu pomocy społecznej oraz pieczy zastępczej	4 454 700,00	7 190 947,44	161,42%
852	85203	Ośrodki wsparcia - Wpływy z różnych dochodów - odpłatność za pobyt w Domu Samotnej Matki oraz wpływy z pozostałych odsetek.	488 570,00	781 178,41	159,89%

852	85220	Jednostki specjalistycznego poradnictwa, mieszkania chronione i ośrodki interwencji kryzysowej (wpływy z usług)	300,00	1 363,94	454,65%
852	85218	Powiatowe centra pomocy rodzinie (opłat i kosztów sądowych, sprzedaż składników majątkowych, odsetki oraz kary i odszkodowania)	26 970,00	42 362,08	157,07%
855	85508	Rodziny zastępcze (wpływy od rodziców biologicznych, wpłaty %-we gmin, nienależnie pobrane świadczenia, odsetki i inne)	1 821 330,00	2 810 155,94	154,29%
w tym	§ 0830	Pokrywanie wydatków za utrzymanie dziecka przebywającego w pieczy zastępczej w stosownym % - procencie przez gminy- wpłaty przewidziane w ustawie z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej	1 800 000,00	2 765 745,81	153,65%
855	85510	Działalność placówek opiekuńczo-wychowawczych (wpływy od rodziców biologicznych, wpłaty %-we gmin, odsetki i inne)	2 117 530,00	3 555 887,07	167,93%
w tym	§ 0830	Pokrywanie wydatków za utrzymanie dziecka przebywającego w pieczy zastępczej w stosownym % - procencie przez gminy- wpłaty przewidziane w ustawie z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej	2 100 000,00	3 519 354,17	167,59%

2. Wydatki budżetowe

W 2024 roku wykonanie zadań w ramach działów 852, 853 i 855 osiągnęło łącznie 90,47% planu, przy planowanych wydatkach na poziomie 19 624 348,00 zł i rzeczywistych wydatkach wynoszących 17 754 060,34 zł.

W dziale 852, obejmującym pomoc społeczną, wykonanie planu wyniosło 96,81%, przy planowanych wydatkach w wysokości 5 827 110,00 zł i rzeczywistych wydatkach na poziomie 5 641 092,20 zł. Najwyższy poziom wykonania odnotowano w przypadku:

- **Składek na ubezpieczenie zdrowotne** (100%), gdzie wydatki wyniosły 1 260,00 zł, zgodnie z planem.
- **Pomocy dla cudzoziemców** (98,63%), gdzie wydatki wyniosły 125 724,00 zł przy planie 127 468,00 zł.
- **Pozostałej działalności** (100%), gdzie wydatki wyniosły 3 596,00 zł, zgodnie z planem.

Nieco niższe wykonanie odnotowano w przypadku:

- **Zadań w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej** (69,88%), gdzie wydatki wyniosły 11 391,00 zł przy planie 16 300,00 zł.
- **Działalności Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie** (96,84%), gdzie wydatki wyniosły 5 499 121,20 zł przy planie 5 678 486,00 zł.

W dziale 853 wykonanie planu wyniosło 37,11%, przy planowanych wydatkach na poziomie 1 971 778,00 zł i rzeczywistych wydatkach wynoszących 731 714,30 zł. Najwyższy poziom wykonania odnotowano w przypadku:

- **Rehabilitacji zawodowej i społecznej osób niepełnosprawnych** (100%), gdzie wydatki wyniosły 300 000,00 zł, zgodnie z planem.
- **Świadczeń społecznych dla obywateli Ukrainy** (99,28%), gdzie wydatki wyniosły 70 442,67 zł przy planie 70 954,00 zł.

- **Organizacji festynów dla środowiska pieczy zastępczej (99,38%)**, gdzie wydatki wyniosły 79 500,00 zł przy planie 80 000,00 zł.

Znacznie niższe wykonanie odnotowano w przypadku:

- **Pozostałej działalności (25,82%)**, gdzie wydatki wyniosły 431 714,30 zł przy planie 1 671 778,00 zł.
W ramach tej kategorii szczególnie niskie wykonanie dotyczyło projektu „**Wsparcie deinstytucjonalizacji pieczy zastępczej w podregionie poznańskim**” (18,53%), gdzie wydatki wyniosły 281 771,63 zł przy planie 1 520 824,00 zł.

W dziale 855, dotyczącym rodziny, wykonanie planu wyniosło 96,24%, przy planowanych wydatkach na poziomie 11 825 460,00 zł i rzeczywistych wydatkach wynoszących 11 381 253,84 zł. Najwyższy poziom wykonania odnotowano w przypadku:

- **Świadczeń społecznych na rzecz rodzin zastępczych (99,19%)**, gdzie wydatki wyniosły 8 094 176,51 zł przy planie 8 160 493,00 zł.
- **Rodzin zastępczych – pozostałych wydatków bieżących (94,22%)**, gdzie wydatki wyniosły 194 192,23 zł przy planie 206 100,00 zł.

Nieco niższe wykonanie odnotowano w przypadku:

- **Rodzin zastępczych – wydatków na wynagrodzenia i pochodne (89,56%)**, gdzie wydatki wyniosły 2 914 215,71 zł przy planie 3 253 867,00 zł.
- **Działalności placówek opiekuńczo-wychowawczych (87,16%)**, gdzie wydatki wyniosły 178 669,39 zł przy planie 205 000,00 zł.

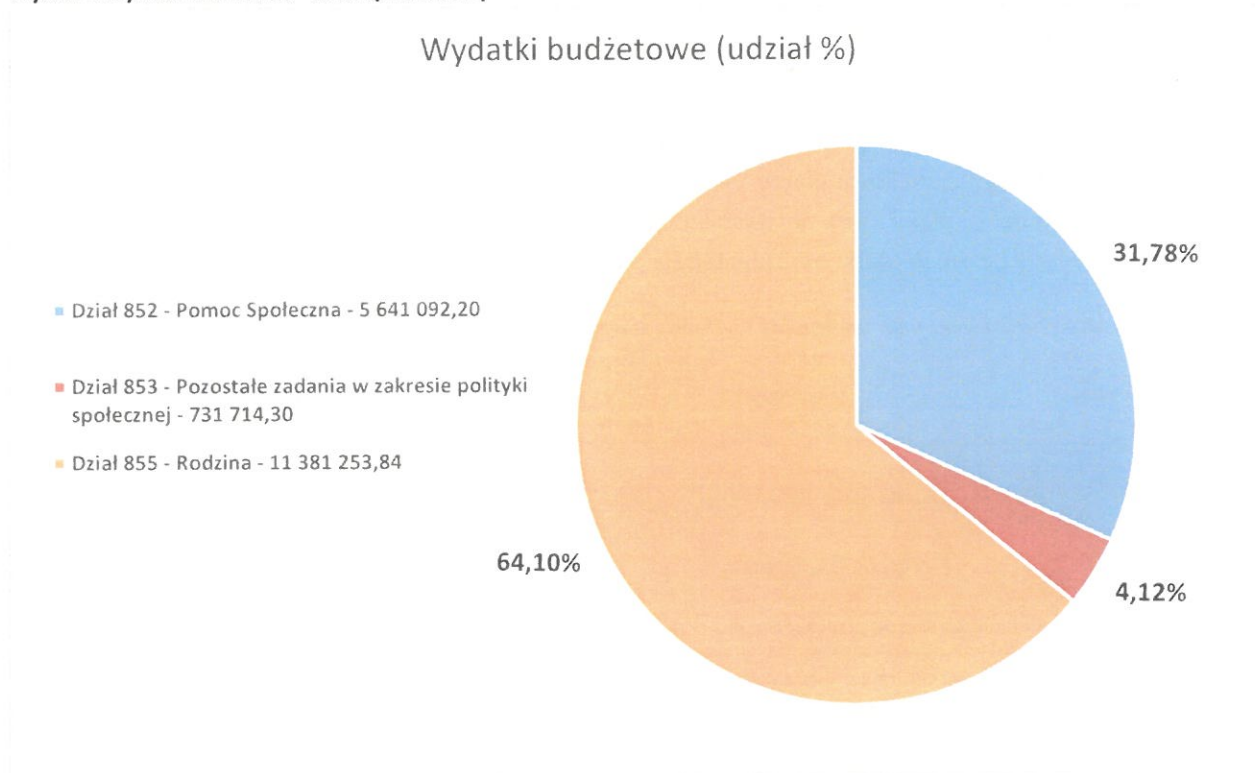
W 2024 roku najwyższy poziom wykonania planu odnotowano w dziale **852 – Pomoc społeczna (96,81%)**, a najniższy w dziale **853 – Pozostałe zadania w zakresie polityki społecznej (37,11%)**. W przypadku działu 853 głównym czynnikiem wpływającym na niskie wykonanie były wydatki związane z projektem deinstytucjonalizacji pieczy zastępczej, które osiągnęły jedynie 18,53% planu. W pozostałych działach wykonanie planu było na wysokim poziomie, co świadczy o skutecznej realizacji większości zaplanowanych zadań. Wydatki obrazuje tabela poniżej:

Tabela 16 Wydatki Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie z zakresu pomocy społecznej oraz rodziny w 2024 roku

Dział	Rozdział	Treść zadania	Plan po zmianach w 2024 r.	Wykonanie w 2024 r.	% wykonania planu 5/4
1	2	3	4	5	6
Razem działy 852, 853, 855			19 624 348,00	17 754 060,34	90,47%
852	Pomoc społeczna		5 827 110,00	5 641 092,20	96,81%
	85205	Zadania w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej	16 300,00	11 391,00	69,88%
	85218	Powiatowe centra pomocy rodzinie	5 678 486,00	5 499 121,20	96,84%
	85231	Pomoc dla cudzoziemców	127 468,00	125 724,00	98,63%
	85213	Składki na ubezpieczenie zdrowotne opłacane za osoby pobierające niektóre świadczenia z pomocy społecznej.	1 260,00	1 260,00	100,00%
	85295	Pozostała działalność	3 596,00	3 596,00	100,00%
853	Pozostałe zadania w zakresie polityki społecznej		1 971 778,00	731 714,30	37,11%
	85311	Rehabilitacja zawodowa i społeczna osób niepełnosprawnych	300 000,00	300 000,00	100,00%
	85395	Pozostała działalność	1 671 778,00	431 714,30	25,82%

w tym	85395	Świadczenia społeczne wypłacane obywatelom Ukrainy przebywającym na terytorium RP - wypłacane na podstawie ustawy z dnia 12 marca 2022 r. o pomocy obywatelom Ukrainy	70 954,00	70 442,67	99,28%
w tym	85395	Zakup usług pozostałych (Organizacja festynów dla środowiska pieczy zastępczej powiatu poznańskiego)	80 000,00	79 500,00	99,38%
w tym	85395	wydatki realizowane w ramach projektu „Wsparcie deinstytucjonalizacji pieczy zastępczej w podregionie poznańskim”	1 520 824,00	281 771,63	18,53%
855	Rodzina		11 825 460,00	11 381 253,84	96,24%
	85508	Rodziny zastępcze	11 620 460,00	11 202 584,45	96,40%
w tym	85508	Rodziny zastępcze - wydatki na wynagrodzenia i pochodne	3 253 867,00	2 914 215,71	89,56%
w tym	85508	Rodziny zastępcze - świadczenia społeczne na rzecz osób fizycznych	8 160 493,00	8 094 176,51	99,19%
w tym	85508	Rodziny zastępcze - pozostałe wydatki bieżące	206 100,00	194 192,23	94,22%
	85510	Działalność placówek opiekuńczo-wychowawczych	205 000,00	178 669,39	87,16%

Wykres 2 Wydatki budżetowe - udział procentowy

VII. Programy i projekty realizowane w Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Poznaniu

1. Projekt „Wsparcie deinstytucjonalizacji pieczy zastępczej w podregionie poznańskim”.

W 2024 roku Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Poznaniu realizowało ww. projekt, dofinansowany ze środków europejskich. Projekt prowadzony jest w partnerstwie z Regionalnym Ośrodkiem Polityki Społecznej w Poznaniu na podstawie umowy partnerskiej z 2023 roku. Okres realizacji projektu przewidziany jest na lata 2023 – 2029. Grupą docelową działań projektowych są dzieci i młodzież w pieczy zastępczej (instytucjonalnej i rodzinnej), ich rodziny biologiczne i otoczenie, usamodzielniający się i usamodzielnieni wychowankowie pieczy zastępczej oraz rodziny zastępcze, opiekunowie usamodzielnienia, kadra instytucji wsparcia, placówki opiekuńczo-wychowawcze. W roku 2024 w ramach projektu zatrudniono dwóch specjalistów: ds. wsparcia rodziny i dziecka w pieczy zastępczej oraz koordynatora usamodzielniania, którzy w ramach swoich działań skupili się na zaoferowaniu dzieci i młodzieży następujących działań:

- Pogłębione diagnozy dla dzieci i młodzieży w pieczy zastępczej z tego
 - Diagnoza Neurologopedyczna dla 40 dzieci,
 - Diagnoza SI dla 29 dzieci,
 - Diagnoza FAS/FASD dla 34 dzieci,
 - Diagnoza psychiatryczna dla 39 dzieci,
 - Diagnoza neurologiczna dla 42 dzieci.
- Warsztaty umiejętności, treningi samodzielności, grupy wsparcia przygotowujące do usamodzielnienia,
- W roku 2024 wsparciem objęto 109 uczestników (w przypadku diagnoz, 1 uczestnik mógł mieć więcej niż 1 diagnozę, stąd liczby się nie pokrywają).

Wartość projektu na lata 2023 – 2029 w części dotyczącej powiat poznański wynosi 7 527 921,44 zł (w 2024 roku wydatkowano kwotę w wysokości 281 771,63 zł).

2. Projekt „Poprawa dostępu do usług społecznych wspierających rodziny i rodzinną pieczę zastępczą na terenie MOF Poznania” – III EDYCJA”.

W 2024 roku Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie przystąpiło i złożyło wniosek o dofinansowanie projektu: „Poprawa dostępu do usług społecznych wspierających rodziny i rodzinną pieczę zastępczą na terenie MOF Poznania” – III EDYCJA, w którym liderem jest Miasto Poznań. Realizacja projektu przewidziana jest na lata 2025 – 2027. W ramach projektu przewidziane są następujące działania:

- Zatrudnienie 2 koordynatorów rodzinnej pieczy zastępczej,
- Diagnoza psychofizyczna dziecka - dla 220 dzieci,
- Specjalistyczna praca edukacyjna nad relacją rodzic, opiekun- dziecko dla 82 osób.

3. Program „Aktywny Samorząd”

Powiat Poznański w 2024 roku kontynuował realizację pilotażowego programu „Aktywny samorząd” adresowanego do osób z niepełnosprawnościami. Realizatorem programu było Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie.

Głównym celem programu było wyeliminowanie lub zmniejszenie barier ograniczających uczestnictwo beneficjentów programu w życiu społecznym, zawodowym i w dostępie do edukacji.

Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych dla Powiatu Poznańskiego na realizację programu w 2024 roku przeznaczył środki finansowe ogółem w wysokości **2 220 134,14 zł, z czego:**

- na Moduły wsparcia, obsługę i promocje programu środki w wysokości **2 084 633,00 zł**.
- na ewaluację programu kwotę **10 423,26 zł**.

Do dnia 13 marca 2025 r. w ramach Modułu I i II ogółem wypłacono kwotę w wysokości **1 925 451,22 zł**, co stanowi 92,36 % środków przyznanych na realizację programu. Otrzymanymi środkami Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie będzie dysponowało do dnia 15 kwietnia 2025 r. Wypłaty dofinansowań dokonywane są w wysokości zgodnie z obowiązującymi limitami określonymi w kierunkach działań i warunkach brzegowych.

4. Program „Samodzielność-Aktywność-Mobilność”

W 2024 roku Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie realizowało program „Samodzielność-Aktywność-Mobilność” **Mieszkanie dla Absolwenta**, którego celem jest wzrost niezależności beneficjentów oraz ułatwienie im aktywności zawodowej i społecznej poprzez zapewnienie samodzielnego mieszkania spełniającego indywidualne kryterium dostępności dla beneficjenta.

Adresatami programu są osoby z niepełnosprawnościami, które nie są właścicielami mieszkań, poszukują zatrudnienia, posiadają orzeczenia o znacznym stopniu niepełnosprawności, posiadają status absolwenta szkoły (wszystkich typów szkół) lub opuściły rodzinę zastępczą, rodzinny dom dziecka, placówkę opiekuńczo-wychowawczą.

Dofinansowanie ma charakter degresywny i wynosi:

- od 1 do 24 miesiąca 100 kosztów najmu,
- od 25 do 42 miesiąca 70% kosztów najmu,
- od 43 do 60 miesiąca 40 kosztów najmu.

Do PCPR wpłynął w 2024 r. 1 wniosek. Na dofinansowanie zadania zaplanowano środki finansowe PFRON w wysokości:

- na realizację zadani **91 170,57 zł**,
- na obsługę realizacji programu kwotę **4 558,53 zł**,

W ramach ww. zadania w 2024 roku wypłacono dofinansowanie za 5 miesięcy w kwocie 6 716,81 zł. Powyższe zadanie realizowane jest do 31 lipca 2029 roku.

5. Program „Zajęcia klubowe WTZ”

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w 2024 roku realizowało program „Zajęcia Klubowe WTZ”, którego celem jest wsparcie osób niepełnosprawnych w utrzymaniu samodzielności i niezależności w życiu społecznym i zawodowym poprzez prowadzenie przez Warsztat Terapii Zajęciowej zajęć klubowych jako zorganizowanej formy rehabilitacji.

Adresatami programu były osoby z niepełnosprawnościami, które były uczestnikami WTZ i opuściły go w związku z podjęciem zatrudnienia oraz osoby z niepełnosprawnościami, których zgłoszenie do uczestnictwa w warsztacie zostało zatwierdzone i które nie rozpoczęły jeszcze terapii w WTZ.

Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych dla Powiatu Poznańskiego na realizację programu w 2024 roku przeznaczył środki finansowe ogółem w wysokości **13 530 zł**, z czego:

- na zajęcia klubowe WTZ kwotę **13 200 zł**
- na obsługę realizacji programu kwotę **330,00 zł**,

Ogółem wypłacono kwotę w wysokości 12 100,00 zł na zajęcia klubowe oraz kwotę 330,00 zł na obsługę programu. Niewykorzystana kwota w wysokości 1 100,00 zł została zwrócona na konto PFRON.

W dniu 28 lutego 2025 r. Pełnomocnicy Zarządu PFRON w Oddziale Wielkopolskim PFRON, podjęli decyzję o uznaniu rozliczenia umowy w kwocie 12 430 zł.

6. Rządowy Program Wsparcia Powiatu w Organizacji i Tworzeniu Rodzinnych Form Pieczy Zastępczej w 2024 Roku

W ramach Rządowego programu wsparcia powiatu w organizacji i tworzeniu rodzinnych form pieczy zastępczej w 2024 r. Powiat Poznański zawarł, w dniu 20 grudnia 2023 r. z Wojewodą Wielkopolskim Umowę w sprawie przyznania Powiatowi Poznańskiemu środków finansowych z Funduszu Pracy w kwocie 163 590,00 zł. z przeznaczeniem na dofinansowanie kosztów realizacji zadania własnego Powiatu w zakresie wynagrodzenia wraz z pochodnymi od wynagrodzeń dla zawodowych rodzin zastępczych oraz rodzinnych domów dziecka wypłaconych w okresie od 1 czerwca 2024 r. do 31 grudnia 2024 r.

7. Rządowy Program „Dofinansowanie wynagrodzeń rodzin zastępczych zawodowych i prowadzących rodzinne domy dziecka na lata 2024–2027”.

W dniu 23 sierpnia 2024 r. Powiat Poznański podpisał z Wojewodą Wielkopolskim, umowę w sprawie realizacji zadania określonego w rządowym programie „Dofinansowanie wynagrodzeń rodzin zastępczych zawodowych i prowadzących rodzinne domy dziecka na lata 2024–2027”.

W ramach niniejszej umowy Powiat Poznański otrzymał środki finansowe z Funduszu Pracy, z przeznaczeniem na dofinansowanie wynagrodzeń wraz z pochodnymi dla 22 rodzin zastępczych zawodowych i 1 rodzinnego domu dziecka, w łącznej wysokości 167 215,00 zł.

Umowa obejmowała dofinansowanie do wynagrodzeń w okresie od 1 lipca 2024 do 31 grudnia 2024 roku.

8. Rządowy Program „Dofinansowanie wynagrodzeń pracowników jednostek wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej na lata 2024–2027”.

W dniu 9 października 2024 r. Powiat Poznański podpisał z Wojewodą Wielkopolskim, umowę w sprawie realizacji zadania określonego w rządowym programie „Dofinansowanie wynagrodzeń pracowników jednostek wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej na lata 2024–2027”.

W ramach niniejszej umowy Powiat Poznański otrzymał środki finansowe z Funduszu Pracy, z przeznaczeniem na dofinansowanie wynagrodzeń wraz z pochodnymi dla pracowników zatrudnionych na podstawie umowy o pracę przez jednostki organizacyjne wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej na terenie powiatu w łącznej wysokości 622 694,00 zł

Umowa obejmowała dofinansowanie do wynagrodzeń w okresie od 1 lipca 2024 do 31 grudnia 2024 roku.

9. Rządowy Program „Dofinansowanie wynagrodzeń pracowników jednostek organizacyjnych pomocy społecznej w postaci dodatku motywacyjnego na lata 2024–2027”.

W dniu 6 września 2024 r. Powiat Poznański podpisał z Wojewodą Wielkopolskim, umowę w sprawie realizacji zadania określonego w rządowym programie „Dofinansowanie wynagrodzeń pracowników jednostek organizacyjnych pomocy społecznej na lata 2024–2027”.

W ramach niniejszej umowy Powiat Poznański otrzymał środki finansowe z Funduszu Pracy, z przeznaczeniem na dofinansowanie wynagrodzeń wraz z pochodnymi dla pracowników realizujących zadania z zakresu pomocy społecznej w jednostkach organizacyjnych pomocy społecznej w powiecie poznańskim w łącznej wysokości 699 588,98 zł.

Umowa obejmowała dofinansowanie do wynagrodzeń w okresie od 1 lipca 2024 do 31 grudnia 2024 roku.

VIII. Podsumowanie

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie (PCPR) w Poznaniu w 2024 roku skutecznie realizowało swoje zadania, skupiając się na poprawie i podniesieniu jakości życia mieszkańców powiatu poznańskiego, szczególnie tych w trudnej sytuacji życiowej. Głównym zadaniem były działania mające na celu ograniczenie marginalizacji i wykluczenia społecznego oraz wsparcie rodzin, osób z niepełnosprawnościami i osób doświadczającym przemoc domową.

PCPR w Poznaniu składa się z zespołów zajmujących się m.in. pieczą zastępczą, pomocą osobom z niepełnosprawnościami, pomocą społeczną i przeciwdziałaniem przemocy domowej. W 2024 roku pracownicy tych zespołów uczestniczyli w licznych spotkaniach, szkoleniach i konferencjach, co wpłynęło na podniesienie kompetencji i poprawę jakości świadczonych usług.

Jak widać w powyższym sprawozdaniu PCPR w Poznaniu w 2024 roku zrealizował szeroki zakres działań na rzecz mieszkańców powiatu poznańskiego, skutecznie wspierając osoby potrzebujące. Pomimo wyzwań związanych z rosnącymi potrzebami społecznymi, Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie konsekwentnie dąży do podnoszenia jakości świadczonych usług. Kluczowe na kolejne lata będzie dalsze wzmacnianie systemu pieczy zastępczej, przeciwdziałanie przemocy domowej oraz wzmocnienie wsparcia dla osób z niepełnosprawnościami. Aby to osiągnąć konieczna będzie dalsza współpraca z samorządami, organizacjami pozarządowymi i społecznością lokalną.